

PANORAMA

Geïllustreerd Weekblad met Hollandschen en Maleischen tekst.

Onder redactie van

LIEM KOEN HIAN.

Bureau:
STADHUISPLEIN 41

7 December 1935.

Jaargang IX No. 49

Rondlelik

De sancties tegen Italië toegepast schijnen toch niet dat resultaat te geven wat men er van heeft verwacht. Althans, Italië gaat rustig door alsof er niets is gebeurd. De gevolgen van de sancties tot nu toe zijn niets anders geweest dan een hooger op-laaien van het nationalistisch gevoel bij de Italianen, een intensieve verinning van de banden die de onderdanen van dat land aan elkander klinken. En Mussolini zou Mussolini niet zijn als hij die gebeurtenissen niet luide van de daken en torens liet verkondigen. Zoo is het wereld publiek overstromd geworden met berichten uit Rome, waarin verteld wordt van de patriottische handelingen van de fascistten als antwoord op de sancties van den Volkenbond. Vrouwen die, voorafgegaan door de Koningin zelve, hun trouwringen aan het Land schonken om ze te doen omsmelten ter versteviging van de schatkist; officieren die hunne gouden medailles afstonden, sportlieden die hunne medailles en bekens inleverden, alleen slechts bezield door een gedachte: Italië moet goud en nogmaals goud hebben om de sancties te kunnen weerstaan en daarom moet alles dat van goud is aan het Land worden afgestaan.....

De Italianen zijn een Zuidelijk volk en als zoodanig onstuimig en warmbloedig en op het theatrale af. Wij kunnen er om glimlachen, als wij de uitlatingen in Rome in de krant lezen, wij kunnen even gek opkijken als wij kennis nemen van al die handelingen die op ons, koudbloedige menschen, den indruk

maken van onzettend overdreven te zijn..... maar uit dat alles klinkt toch een vaderlandsliefde die ontroert. Een patriottisme dat niet alleen ontroert maar ook jaloersch doet worden. Als eens bij ons, Chineezzen, zulk een heftig oplaaierend en opofferend nationalisme aanwezig zou kunnen zijn!.....

*

De sancties tegen Italië schijnen niet dat resultaat op te leveren als men zich wel heeft gedacht. Kennelijk werken zij te langzaam in op de economie van Italië dan dat het land daardoor zoo lam geslagen zou kunnen worden dat het aan de wenschen van den Volkenbond zich zou willen onderwerpen. Daarop hebben de Volkenbondspolitici aan een ander middel gedacht. Een paardenmiddel, waardoor Italië wel murw zou worden gemaakt. Italië is een olie-loos land. Alle olie moet Italië van buitenaf invoeren; als nou eens die invoer kon worden gestopt! Zoo is in de week waarvan wij hier het verslag geven, de kwestie van het olie-embargo sterk naar voren gekomen. Het was steeds maar olie-embargo en nog eens olie-embargo dat het klokje tikte. Onder olie-embargo dient men te verstaan een embargo op de export van olie. De landen die daaraan zouden deelnemen zouden verplicht zijn om geen olie meer naar Italië uit te voeren. Het embargo op de exporten dateert uit den Wereldoorlog. Engeland en Frankrijk namen daar-

toe hunne toevlucht toen gebleken was dat de Centrale mogendheden op rustige manier van de omringende neutrale landen hunne benodigdheden konden betrekken. Waar die goederen over de zee moesten worden vervoerd waren er geen moeilijkheden. De Engelsche vloot die de wereldzeeën beheerschen (*Britannia rules the waves!*) zorgde wel dat aan boord van de handelsschepen der neutralen geen contrabande aanwezig was. Maar hoe konden de geallieerden voorkomen dat de aan Duitschland en Oostenrijk-Hongarije grenzende neutrale landen goederen die de centrale mogendheden zoo noodig hadden over de grens vervoerden. Op de gebeurtenissen aan die grenzen hadden de geallieerden immers geen vat. Toen werd het idee van „embargo op de exporten” geboren. Engeland en Frankrijk gaven eenvoudig aan die neutrale landen te kennen dat zij het wel prettig zouden vinden indien de export van die goederen waaraan de centrale mogendheden zoo'n behoefte hadden werd gestopt. En die vriendelijke mededeeling werd vergezeld met de minder vriendelijke dat, indien die neutrale landen aan het verzoek (meer een gebod!) geen gehoor zouden geven, zij het dan wel zouden merken aan hun overzeeschen handel..... De bedreiging was duidelijk. Doet men niet wat Engeland en Frankrijk willen, dan zullen de Engelsche en Fransche oorlogschepen net zoo lang de handelschepen van die landen pla-

gen — zoo niet erger — dat een normale handel niet meer mogelijk zouden zijn. Met de kans bovendien dat wanneer die schepen in de Engelsche en Fransche havens zouden komen daarop embargo zou worden toegepast. Begrijpelijk dat de neutrale landen toen eieren voor hun geld kozen. Zoo kwam het embargo op de export op de wereld!

Het is wel niet toevallig dat het nu weer Engeland en Frankrijk zijn die met dat middel voor den dag zijn gekomen. Zij hebben er blijkbaar zoo'n succes mee gehad in den Wereldoorlog dat zij overtuigd zijn dat bij toepassing daarvan ten aanzien van olie Italië wel spoedig lamgeslagen zal worden. Intusschen is men het opeens niet eensgeworden weer. Italië heeft zoo hard gebruld toen het plan van een olie-embargo op de proppen kwam, dat de andere mogendheden er erg van geschrokken zijn. Italië wil zich niet laten verstikken! Zoo zei Rome, liever dan zich te laten wurgen zal Italië een Europeeschen orolog voeren. Men is daarop in Volkenbondskringen wel een beetje bleek gaan uitzien. Stel je voor: een Europeesche oorlog, dat zou niets minder zijn dan een tweede wereldoorlog. Ook in Amerika is men er heftig van geschrokken en, nadat eerst de voortekenen er op wezen dat Amerika ook aan een olie-embargo zou meedoen kwam men er later op terug. Zoo is deze kwestie weer wat op den achtergrond geraakt!

Een gelukkig huwelyk

is slechts mogelijk, wanneer de geestelijke harmonie tusschen man en vrouw van de zijde der vrouw gesteund en bestendig wordt door het bezit van een goed figuur.

De voornaamste vereischte voor een goed figuur is een ideale buste. Tegen eene onontwikkelde of een verslachte buste bestaat slechts één middel, dat sedert 7 jaren door H. H. Doctoren wordt aanbevolen en welks resultaten door wetenschappelijke en klinische proefnemingen bewezen zijn. Vraagt naar ons 48 bladzijden dikke boekje met 32 afbeeldingen: „Hoe verkrijg ik eene onberispelijke buste?” (welke brochure op aanvraag GRATIS wordt toegezonden).

Het bevat wetenschappelijke uiteenzettingen van oorzaken, behandeling en bewezen resultaten door het gebruik van

Mammoform

Gegarandeerd onschadelijk. Op de intern. tentoonstelling te Boulogne in 1932 werd Mammoform met de hoogste onderscheiding „Gouden eereschild en Diploma” bekroond. De samenstelling van Mammoform geschiedt onder voortdurende wetenschappelijke contrôle van den beeedigden Rechten-Chemiker Dr. Wirth.

AESCULAP. Chem. pharm. fabriek Berlijn.

Importeur: R. BRAENDLEIN -- Chemicalienhandel

Batavia-Centrum

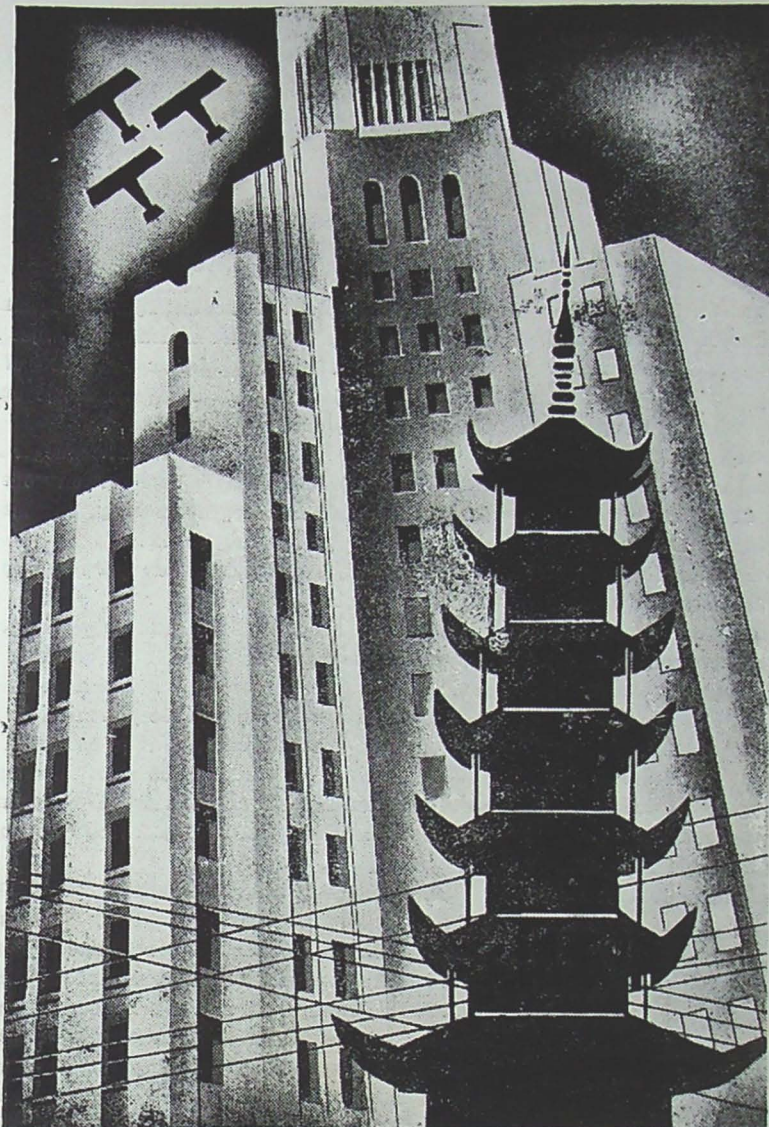
Kramat 41

Telf. no. 4964 Bat.-C.

Soerabaja

Embong Tandjoeng 28

Telf. no. Zuid 2505

中華景象

CHINA
ZOO ALS HET IS...

De cultureele en economische betrekkingen
tusschen China en Hoakiauw vragen om een
persoonlijke kennismaking met het land van
Uw voorvaderen.

Ziet hoe het oude China opgroeit tot een
modern en machtig rijk!

Brengt Uw vacantie in China door. Reist met
de comfortabele Tji-schepen van de J. C. J. L.
Een reis naar China is nu niet duur meer!

VOLLEDIGE INLICHTINGEN AAN ALLE KANTOREN IN NED-INDIE VAN DE

JAVA·CHINA·JAPAN·LIJN,N.V.

Over anaemische, rachitische en soortgelijke toestanden van de Europeesche bevolking in de tropen

(Slot).

De infantile Anaemie en Rachitis in Indo-China, Siam, West Afrika en andere voor Europeanen onverdragelijke klimaten, moet men als een ziekte beschouwen, welke door het gemis aan Vitamine, speciaal Vitamine D. veroorzaakt is. Dientengevolge is Dr. A. T. W. Simeons in West Afrika zijn pogingen eerst met de bestraling met de kunstmatige Ultra-violette stralen begonnen.

Hierover zegt hij het volgende: „De resultaten overtroffen mijn stoutste verwachtingen. Hoewel ik op de hoogte was van de succesvolle uitwerking van een langere behandeling met de quartzlamp bij kinderen in Europa, was ik toch erg verrast door de ongelooflijke snelle opleving van „tropische kinderen” door middel van de U. V. behandeling.”

Van verdere interesse is het, dat Dr. S. soortgelijke pogingen deed met anti-rachitische preparaten, welke volgen zijn zeggen, het succes van de U. V. stralen niet konden benaderen.

De uitwerking van de kunstmatige hoogtezonestraling was bij de volwassenen buitengewoon succesvol en veel sterker als hij in Europa gezien had.

Voor Bombay raadde hij aan, zonnebaden te nemen, welke een goede vervanging zijn voor de quartzlamp, vooral in een klimaat, waar het zonlicht weliswaar niet veel, maar toch altijd een bepaalde hoeveelheid Ultraviolet bevat, om een goed gebruinde huid te verkrijgen. Dit is het voornaamste punt, daar een gebruinde huid veel meer Ultraviolet adsorbeert, dan een blanke huid.

Wanneer wij denken, dat de donkere huid van de bewoners uit de Zuidelijke streken een zekere bescherming vormt, welke de natuur tegen de heete zonnestrallen gegeven heeft, is dit een groote vergissing. Want de donkere huid adsorbeert wel het op lange golf uitgezonden licht, maar is zeer ongunstig om de hittestrallen tegen te houden.

De donkere kleur van de huid is slechts afhankelijk van de hoeveelheid korte golven, welke in het betreffende klimaat aanwezig zijn. Hoe minder ultra-violet aanwezig is, des te donkerder is de huid. Zoo zijn de Negers in West Afrika pikzwart, terwijl de bewoners van het hoog-

land in de tropen veel lichter zijn. Hoe minder Ultra-violet, des te zwarter de huid, een wijze natuurwet, doordat het de bewoners in de ultravioletarme streken in staat stelt, het beetje ultraviolette licht geheel op te nemen.

Tengevolge hiervan smeert de Afrikaneger met voorliefde het heele lichaam met vet en olie in, om de buitenste huidlaag doorzichtig te maken voor de korte golven van het licht!

Dr. Nedergaard behandelt de patienten op de volgende manier:

Hij bestraalt 2 tot 3 maal in de week, gedurende 6 weken op 2 maanden, dus ongeveer 20 maal. Het begint eerst met 2 minuten en elke zeer komt er een minuut bij. De patienten krijgen een diët, voorgeschreven, dat voor elk geval geschikt is. Gewoonlijk een kleine dosis Calcium in de vorm van Lactaat of Chloride, elke morgen 1 uur voor het voedselgebruik, gedurende de heele behandelingsperiode.

In sommige gevallen van Asthma of Rachitis gebruik Nedergaard intraveneuze Calcium-injecties bij elke behandeling. De resultaten bij verschillende personen stelden vast, dat de Ultraviolette bestraling een machtig middel is om de werking van het bloed te bevorderen, een succesvolle reguleur van de omzetting van de mineralen en zoowel direct als indirect een uitstekend afweermiddel tegen infectieziekten.

In het kort samengevat, kan men wel zeggen, dat vooral Europeesche vrouwen en kinderen door gebrek aan ultraviolette stralen in de vochtige tropische nederzettingen zwaar moeten lijden.

Toch kan men door de kunstmatige hoogtezonestraling aan de slechts gezondheidstoestand een einde maken. Het is echter noodig, de voorwaarden van de bestraling in de tropen precies te kennen, omdat ze anders precies zoo zijn, als die in de koudere klimaten. Ook moet men er aan denken, dat evenals bij ons ongeveer een ½ jaar gedurende de tropische regentijd heelemaal geen ultraviolette stralen door de atmosfeer dringen en aan het einde van deze tijd een opvallende ziekte-toename te constateeren is, vooral ten aanzien van Tuberculose en Rachitis.

De Volkenbond, Italië en de Toekomst

De actieve rol, die de Volkenbond heeft gespeeld en nog speelt in het Ethiopisch-Italiaansch Conflict plaatst dit lichaam uiteraard wederom in het brandpunt van de publieke belangstelling. Zal de Bond zich toch nog kunnen ontwikkelen tot een instituut dat, boven de Staten staande, als een soort overheid in de volkerenmaatschappij kan fungeeren? Zal hij toch nog in de praktijk kunnen voldoen aan het doel dat de oprichters en vooral zijn geestelijke vader, wijlen President Wilson, voor oogen hebben gehad toen zij in 1918 den Volkenbond in het leven riepen?

In het ondervolgende geven wij een vertaling van eene beschouwing afkomstig van Sir Herbert Samuel en geschreven voor de „Nineteenth Century” (November-nummer), waarin den poging wordt gedaan om op die vragen antwoord te geven. Gezien het feit dat Groot Britannie de laatste jaren hare buitenlandsche politiek heeft gebaseerd op den Volkenbond en het feit dat Sir Herbert Samuel leider is van de Liberale Partij in het House of Commons geven aan de uiteenzettingen van Sir Samuel wel een bijzondere waarde. Red.

Steeds weder zijn in den loop van de geschiedenis der menschheid pogingen gedaan om een soort systeem van leiding en controle in het leven te roepen, hetwelk de menschheid zou kunnen redden van de gewelddadige en bloedige conflicten die haar verderf zijn geweest. Het Romeinsche Keizerrijk schiep een dergelijk systeem, dat gedurende verschillende eeuwen met een belangrijke mate van succes werkte. De Katholieke Kerk streefde naar hetzelfde doel: het Heilige Romeinsche Keizerrijk evenzoo; en wederom, na de Napoleontische Oorlogen, de zoogenaamde Heilige Alliantie. Later, gedurende den negentienden eeuw, trachtten de Groot Mogendheden ononderbroken door de conflicteerende belangen te verzenen door middel van het zg. „Europeesch Concert”. Desniettemin kwam de Wereld-Oorlog; en daarna werd, met de vestiging van den Volkenbond, de grootste van alle pogingen die de geschiedenis vermeldt — tevens de ruimste en meest op-

bouwende — om een einde te maken aan de anarchie die klaarblijkelijk zoo rampspoedig was.

Drie groote Staten waren bij den aanvang geen lid van den Volkenbond en wel de Vereenigde Staten, Rusland en Duitschland. Duitschland kwam er in en verliet hem weer. Japan ging er uit en Rusland kwam er in. De Vereenigde Staten bleven op een afstand doch waren er niet tegen. Bijna al de andere naties op de wereld zijn vanaf het begin en zijn nu nog leden van den Bond en loyaal tegenover hem.

In deze dagen zijn wij getuige van den tweeden ernstigen proef waaraan de Bond is onderworpen. De Bond faalde bij den eersten — betreffende het Verre Oosten —, door het niet-lid zijn van twee van de Groot-machten die daar invloed hebben en de afvalligheid van een derde voorkwam zelfs het bestaan van eenig reëel systeem van collectieve controle in den Pacific. Doch nu, in de kwestie van de Middellandsche Zee en van Oost Afrika, waar de tweede proef betrekking op heeft, is zulk een systeem aanwezig. Als men suggereert dat Mandsjoerije een precedent vormt voor Abyssinie en dat de actie van nu een oneerlijke discriminatie is tegen Italië in vergelijking met Japan, dan is het antwoord daarop dat de onbekwaamheid om een plicht te vervullen in het eene geval geenszins in zich houdt het verzaken van den plicht in elk ander geval. Integendeel, een mislukking in eerste instantie maakt succes in de tweede zelfs des te meer geboden. Iedereen ziet in

Zoover bekend is, is Prof. Kestner in Hamburg de eerste, die in de laatste tijd nauwkeurige metingen met de elektrische Fotocel over de graad van de ultra-violette stralen in de tropische streken uitgevoerd en vastgesteld heeft, dat het ultravioletgehalte van de tropische zonnestralen bijzonder gering is.

dat een mislukking van den Bond in de huidige affaire het gansche pogen in gevaar zal brengen. De kleinere Staten zouden niet er voor te vinden zijn om een zeer actieve belangstelling te handhaven voor een instituut dat bij elke uitdaging impotent blijkt. De grootere Staten, als ze althans leden zouden blijven, zouden genoodzaakt zijn om buiten den Bond om hun eigen overeenkomsten en regelingen onder elkaar te maken. De geschiedenis zou kunnen vermelden dat wederom een poging om de menscheid te verlossen op niets is uitgelopen.

Deze tweede crisis is gekomen, omdat het Italie van heden onverschillig is tegenover de essentiele bedoelingen van den Bond en in feite een direct daaraan tegenovergesteld doel nastreeft. De ideeën waarop de acties van Signor Mussolini wortelen zijn in volledige tegenstelling tot de ideeën waarop de Volkenbond is gebaseerd.

Fascisme (zoo heeft hij gezegd) gelooft niet in de mogelijkheid of het nut van voortdurende vrede..... Oorlog alleen brengt al de menschelijke energies tot hunne maximumspanning en oorlog alleen stempelt den zegel van adel op de volkeren die den moed hebben hem onder de oogen te zien... Wij zijn bezig een militaire natie te worden en zullen het in toenemende mate worden omdat het onze wensch is; een militairistische nale, wil ik er aan toevoegen..... Er wordt te veel over Vrede gepraat. Als er crises zijn, dan zijn het de wapenen en is het de oorlog die ze oplossen..... Hoewel woorden zeer schoone dingen zijn, zijn geweren, machinegeweren, oorlogschepen, vliegmaschinen en kanonnen nog mooier dingen..... De rechters van onze behoeften en van de waarborgen voor onze toekomst zijn wij zelven; alleen wijzelve, uitsluitend wij en niemand anders..... Het Italiaansch-Ehiopisch probleem laat — met Geneve, zonder Geneve, tegen Geneve — slechts een oplossing toe.

Deze verklarings van Signor Mussolini weergalmen rond de wereld. Zij zijn de openhartige geloofsbelijdenis van de anarchie.

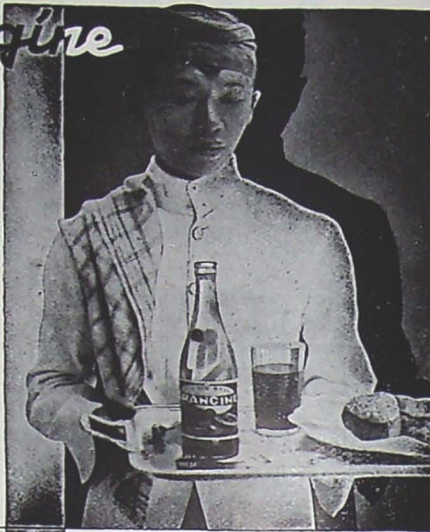
Ter verwerkelijking van die ideeën zendt hij een kwart miljoen menschen er op uit om Abyssinie te veroveren en te annexeren. Als Italie grieven tegen Abyssinie had was het hare plicht om ze formeel van het begin af bij den Volkenbond voor te brengen en om rechtsherstel te verzoeken. De aanklacht over Abyssinie's fouten, wat zij ook mogen zijn, kan niet toegelaten worden ter verdoezeling van de essentiele kwestie — het vrijwillig toevlucht nemen tot een oorlog in een internationaal geschil, in directe overtreding van het Pact van den Volkenbond

Orangine

Welk een heerlijke verfrissing!

/// Niet die inzoete. Delfte smaak die zoo in de mond nablijft

/// Verkkelijk verfrisschend door de zuivere bestanddeelen

BESLIST
GEZOND

GOUWBOEN SENG

en van het Kellogg Pact. De massa van het Britsche volk, met dat politieke instinct dat slechts zelden heeft gefaald ziet dit duidelijk in. Enkele stemmen zijn hier en daar gerezen ten gunste van een politiek van berusting, van een schandelijk in den steek laten van een klein en primitief land, welks integriteit door het Covenant van den Bond is gewaarborgd geworden. Enkele Engelschen kunnen wellicht worden gevonden die bereid zijn om te bepleiten, dat internationale verplichtingen als ongeldig kunnen worden beschouwd als zij moeilijkheden met zich meebrengen en dat het tolereeren van geweld nu het beste middel is om later oorlogen te voorkomen. Doch deze stemmen kunnen niet beschouwd worden als vertolkers van de Britsche natie. Het land als geheel heeft een andere meening ten opzichte van de waarde van eigen beloften en ten aanzien van het hoofd bieden tegen de filosofie van geweld in de kwesties de wereld betreffende. Met ziet in het vitale belang van het handhaven van den Bond als de eenige mogelijke waarborg voor toekomstige vrede.

Het is niet mijn bedoeling om in dit artikel de tegenwoordige situatie, waar zij van dag tot dag zich wijzigt, te bespreken. Welke vorm de sancties bij het begin behoort te hebben; hoe zij kunnen wor-

den opgelegd en versterkt; hoe de mogelijkheid te voorkomen dat, terwijl de Volkenbond slechts weinig doet, Mussolini een heele hoop klaar speelt — de mogelijkheid dat, binnen een paar maanden van nu af aan, Abyssinie intusschen geheel zal zijn overver, de Italiaansche methoden zullen blijken te hebben getriomfeerd en de doeleinden bereikt — dat zijn allemaal belangrijke en urgente kwesties. Doch hier wensch ik het te hebben over geheel andere kwesties. Ik zou de aandacht willen vragen voor een kwestie, die het gansche bestaan van den Bond raakt misschien meer nog dan zelfs het tegenwoordig conflict; een kwestie die reeds lang voorzien door politieke waarnemers, doch die door de kwesties van Mandsjoerije, van Abyssinie en de herbewapening van Duitschland eerst recht op den voorgrond is geplaatst zoodat iedereen haar nu kan zien. Het is het probleem van wat eens genoemd is: „het probleem van de teleurgestelde mogelijkheden”.

Zowel individuen als naties worden geleid door motieven die of van geestelijken of van materieelen aard zijn. Het geestelijk motief kan sentimenten inspireeren van godsdienst, moraal, vrede; of het kan sentimenten inspireeren van patriotische emotie die gemakkelijk overgaat in agressieve nationalisme, in militarisme en oorlog. Ook het materiele motief kan leiden hetzij tot een verlangen naar rust en een vreedzamen handel, waardoor activiteit wordt gebracht in de industrie en grootere algemeene welvaart; of tot het uitoefenen van een bijzonderen druk op de nationale economische belangen, leidende tot het verkrijgen van kolonies, hunne exploitatie ten voordeele van de centrale macht en zulks wederom, wellicht, tot agressie en oorlog.

De redenen voor de ontevredenheid van Japan, Duitschland en Italië en ook van nog enkele andere landen ten opzichte van de bestaande wereld-orde zijn klaarblijkelijk zowel van geestelijken als van materieelen aard. Daar is een zekere mate van gekwetste nationale trots, van een gevoel van te zijn uitgesloten van de voorste rij, van een lagere prestige. En daar is terzelfder tijd een ongerustheid over de materiele welvaart van groote en groeiende bevolkingen, een idee van een beperkte ruimte, een wetenschap dat de standaard van comfort van het volk lager is dan elders en lager dan zij wel zou kunnen zijn. Deze twee oorzaken vereenigen zich tot een verzet tegen toestanden welke, in het geval van een ander groot conflict, de voorziening van voedingsstoffen en grondstoffen die men in den oorlog noodig heeft, onzeker maken. Het is noodzakelijk dat de rest van de wereld zich rekenschap geeft dat het bestaan van deze gevoelens. Het is

noodzakelijk dat de andere landen met onpartijdigheid onderzoeken in hoever die grieven gerechtvaardigd zijn. Naar mijn meening is het voor succes ja zelfs voor het verder bestaan van den Volkenbond een vitale kwestie dat, wat practisch uitvoerbaar is wordt gedaan om een middel te vinden ten einde aan die grieven van de teleurgestelde mogelijkheden, voorzover die grieven althans juist zijn, tegemoet te komen. Anders kan de Volkenbond nooit compleet worden en tenzij de Bond compleet is zal hij nooit volledig effectief kunnen zijn.

Wij zijn gewend om te zeggen dat de gemeenschappelijke belangen van de menschheid de vervanging van den oorlog door het recht eischen; dat men nu toch methoden aan de hand heeft gedaan waardoor geschillen tusschen naties op vreedzame wijze kunnen worden opgelost; dat geen Staat mitsdien het recht heeft om eigen rechter te spelen of om geweld te gebruiken om zijn eischen kracht bij te zetten. Precies zooals de twisten tusschen personen geregeld worden door de beslissingen van rechtscolleges en de uitspraken worden afgedwongen door de openbare overheid, zoo zeggen wij, dat geschillen tusschen Staten geregeld behooren te worden door juridische beslissingen van internationale rechtbanken, of door middel van arbitrage dan wel van verzoening; de private macht behoort te worden overtroffen door de gezamenlijke macht van de geheele menschelijke maatschappij. Dit alles is waar en rechtens juist en deze doctrines kunnen niet krachtig genoeg worden verdedigd en niet dikwijls genoeg herhaald worden. Maar zij zijn niet voldoende.

Als de analogie met geschillen onder burgers bezigen en wijzen op de rechtscolleges en de politie als de gewone middelen voor herstel en bescherming, vergeten wij zoo nu en dan dat de gerechtelijke en de uitvoerende macht niet de eenige machten zijn van den Staat; daar is ook de wetgevende macht. Als groepen of klassen, die kennelijk ontevreden zijn over een of andere kwestie in den bestaanden toestand eenvoudig medegedeeld worden dat de rechtscolleges tot hunne beschikking staan en dat politionele macht de vonnissen zal uitvoeren, zouden zij daarmede niet tevreden gesteld kunnen worden. Zij zouden natuurlijk zeggen dat hunne grieven niet gericht waren tegen de uitlegging van de bestaande wetten of tegen derzelve verwerkelijking doch tegen de wetten zelve. Zij zouden eischen dat de wetgevende macht de wetten zou veranderen, die zij afkeuren —hetzij wetten die betrekking hebben op den eigendom, arbeidsvoorwaarden, belastingen of wat dan ook. Als hen dan gezegd zou worden dat er geen autoriteit bestaat met de macht en den

wil om die wetten te veranderen, zou het sociale systeem niet langer zich kunnen handhaven. De ontevredenen zouden weten dat, indien hunne grieven ernstig gemeend zijn, een revolutie voor hen de eenige uitweg zou zijn.

Aldus is het in internationale aangelegenheden. Het rechtscollège in den Haag is een middel om vast te stellen wat het tegenwoordige recht is. De uitspraken van arbiters zijn bedoeld eenvoudig om regelingen aan te brengen in den *status quo*. Daar is geen algemeen aanvaard en voortdurend in werking zijnd apparaat om grootere veranderingen te maken. Er is niets dat overeenkomt met een wetgevende macht. De ontevredenen kunnen niet het gevoel hebben dat zij een normaal en effectief middel voor redres hebben.

De volkeren in de democratische, vrede-lievende landen hebben de leiding genomen om door een langdurig en intensief pogen deze uitgebreide organisatie op te bouwen die in staat zou zijn om onpartijdige uitspraken te geven in internationale geschillen en om enkele middelen aan de hand te doen teneinde ze, zij het dat zij slechts gedeeltelijk effectief zijn om die uitspraken ten uitvoer te leggen. En nu zien zij tot hun verslagenheid dat het gansche systeem het gevaar loopt om een weinig meer dan een appraat voor het stereotypen van bestaande toestanden, wat zij dan ook zijn, te worden. In elk geval, de ontevreden mogendheden bezien haar in dat licht. Daarvandaan de onvolledigheid van den Bond en zijn daaruit volgende zwakheid: en de zwakheid van den Bond is het gevaar voor de wereld.

Deze positie erkennende vinden wij, wanneer wij verder gaan om een middel te vinden, ons zelf gesteld voor een gansche serie van problemen die klaarblijkelijk zeer moeilijk en gecompliceerd zijn. Deze problemen zijn nauwelijks, zij het zelfs op oppervlakkige wijze, onderzocht geworden. Gedurende twee generaties zijn wij tegen een steile helling opgeklommen, daarbij trachtende om een nieuwe internationale orde te bereiken, waarin er een gezamenlijke actie zal zijn voor de aanwending van het recht en het keeren van geweld; en, nu wij den top bereikt hebben, zien wij voor ons zich een tafelland openen dat onbekend is en nog niet geëxploreerd. Dat gebied te exploreeren en te bezetten is de taak die in de komende jaren door de staatslieden van de wereld uitgevoerd moet worden.

Laat mij even de feiten memoreeren die aan de huidige situatie ten grondslag liggen. De globe heeft een landareaal van 55 miljoen vierkante mijlen. Daarvan zijn $13\frac{1}{4}$ miljoen vervat in het Britsche Wereldrijk, $8\frac{1}{4}$ in Soviet-Rusland, $4\frac{1}{2}$ in het Fransche Wereldrijk, $3\frac{3}{4}$ in de Vereenigde Staten

Ze heeft
plezier
in haar
leven.

Je kunt wel zien, dat ze het best nu haar zin heeft. Laten we hopen, dat het altijd zoo voor haar blijft. Dat is de taak voor U, ouders. Het is Uw plicht voor Uw kinderen te zorgen, niet alleen nu, maar ook voor de toekomst. Dat kunt U het beste door een spaarbankboekje te nemen bij de Postspaarbank! Spaar voor Uw kinderen bij de spaarbank met Regeeringsgarantie, waar Uw geld veilig is, bij de

POSTSPAARBANK

en $4\frac{1}{4}$ in China (inbegrepen Mandsjoerije). Die vijf eenheden omvatten bijna 34 miljoen vierkante mijlen van de 55 of meer dan $\frac{3}{5}$. De kolonien van België en Nederland en Portugal omvatten nog eens $2\frac{1}{2}$ miljoen vierkante mijlen, waardoor het totaal ongeveer $\frac{2}{3}$ van de totale oppervlakte aan land van de globe bedraagt.

„Het is alles goed en wel”, zeggen nu de ontevreden mogendheden, „voor de Europeesche Staten die krachtig en energiek waren in den achttienden en negentienden eeuw en het volle voordeel hebben genoten van de hen geboden kansen om nu te verklaren dat de twintigste eeuw verschillend is, dat een nieuwe orde is gevestigd door de oprichting van den Volkenbond en dat het tijdsperk voor expansie voorbij is. Beteekent dat dat de kaart van de wereld zooals het toevallig in 1920 was gestereotypeerd moet blijven voor altijd—, dat die dezelfde moet zijn tot zelfs in de bijzonderheden ook over 100 jaar of 500 jaar later? Wij constateeren” zoo zeggen zij, „hoe Ulieden, die houders zijt van twee-derde van de wereld steeds meer hebben getracht om de onderlinge ruil van Uwe producten te beperken tot binnen de eigen grenzen. En Ge werkt onze immigratie tegen. Hoe dan moeten onze 90 miljoen Japanners, onze 70 miljoen Duitschers, onze 40 miljoen Ita-

Sinkiang

PROBLEMEN MET BETREKKING TOT CHINEESCH TURKESTAN.

Iedereen heeft het over problemen! De heele wereld is er vol van, en CENTRAAL AZIE niet het minst. Vol spanning houdt EUROPA het oog op AZIE gericht, en vol angstig verwachten kijkt men toe op wat er in SINKIANG gebeurt. Al hoewel TURKESTAN ver ligt van de U.S., zijn er toch weinigen, die er niet iets over weten. De doorsnee Amerikaan weet waarschijnlijk meer over TURKESTAN, dan de Turki over de U.S., wat dat betreft is de Turki heel goed in staat zelfs de meest onmogelijke vragen over CHINA te stellen. Nog onlangs vroeg een Turki mij, waar de hoofdstad van CHINA lag, en wie er nu keizer was. Hieruit blijkt wel, dat als wij over de problemen van SINKIANG spreken, wij spreken over een zeer ver afgelegen deel van de wereld.

RUSLAND, CHINA en INDIE begrenzen het. Mongolen en Turaniers bevechten daar elkaar, en de wereld kijkt vol verwachting toe. Sommigen vinden dat SINKIANG, een soort verlaten woestijn in het binnenland van een werelddeel, haast te onbelangrijk is om zooveel drukte over te maken. Dit mag economisch en cultureel zoo zijn, maar weinigen zullen het er mee eens zijn, dat het dat ook is op poli-

lianen, onze 30 miljoen Polen leven en voorspoedig zijn? Hoe kunnen zij zich verzekeren van hun rechtmatig aandeel in de goede dingen van de aarde? Uwe afkeuring van het barbarisme in den oorlog kan zeker oprecht zijn, doch zij is zeker bovendien een geschikte moreele fortificatie rondom de uitgebreide bezittingen die U lieden verdiend hebt in het verleden door zelve oorlogen te voeren".

Het is voor ons onmogelijk om voor die feiten onze oogen te sluiten. Het is onmogelijk om zulke argumenten te negeren. Als wij vooropstellen dat in den tegenwoordigen tijd de „politiek van macht" behoort een einde te nemen, zoo rust op ons de verplichting om andere middelen van herstel te zoeken voor de grieven die reëel zijn. Doch in hoeverre zijn die griegen reëel? — dat is de volgende vraag. Wij zijn niet verplicht om die eischen te accepteren zonder ze eerst te onderzoeken. En daar zijn verschillende factoren aan den anderen kant.

(Wordt vervolgd).

tiel gebied. En de Christelijke kerk mag toch zeker niet halt houden bij de woeste streken. In het algemeen gesproken is het juist als men de meening uit, dat de race om maagdelijk terrein van de wereld beëindigd is, en nu de strijd begint over de buit. En toch beschouwen de tegenwoordige naties SINKIANG nog als maagdelijk terrein.

SINKIANG verviel aan CHINA als oorlogsbuit. Gedurende een historie van bijna twee duizend jaar is CHINA bezitter geweest van dit land voor meer dan vijfhonderd jaar, alhoewel niet gedurende een onafgebroken periode. Ofschoon CHINA onder het keizerrijk veel last ondervond van de expansie-neigingen van de verschillende naties, staat toch pas de Chineesche Republiek voor het feit het hoofd te moeten bieden aan de aanvallen van het moderne RUSLAND. Zal CHINA dat kunnen doen? In SINKIANG zijn de Chineezeeën verre in de minderheid.

De eene Gouverneur gaf de verschillende deelen tot op zekere hoogte autonomie, maar zijn opvolger gooidde het roer om, en streefde naar centralisatie van alle gezag. 't Resultaat was een algemeene chaos.

Economisch gesproken hoort SINKIANG tot RUSLAND, en dat scheelt in dit geval niet zoo heel veel ervan dat het ook politisch ertoe behoort. Dezen zomer nog hebben U.S.S.R. troepen op verzoek hun hulp verleend aan de Chineesche regeering bij een omwentelingspoging van Wit Russen en Turgani in DZUNGARIA.

Sommige politici staan er versteld over, dat CHINA zoo kalm blijft, bij het op vreedzame manier indringen van RUSLAND in SINKIANG. Hoewel CHINA nooit heet geprofiteerd van den handel van SINKIANG, toch zou het voor RUSLAND wel groote voordeelen kunnen afwerpen op handelsgebied. Dat land dat het best aan de behoeften van SINKIANG kan voldoen en tegelijkertijd haar bronnen weet te exploiteeren, dat land zal de heerschappij hebben over SINKIANG. Op het oogenblik is al een groot deel van 't Noordelijk DZUNGARIA aangewezen op RUSLAND voor olie en brandstof. RUSLAND heeft ook haar spoorlijnen zoo aangelegd, dat zij vlak langs de westelijke grenzen loopen van SINKIANG en reeds zijn daarop zijlijntjes geprojecteerd. Men zegt zelfs dat de TURK-SIB-lijn de economisch beter en vruchtbaarder gedeelten van RUSLAND zelf links heeft laten liggen om de moge-

lijkheid open te houden voor het maken van zijlijntjes naar DZUNGARIA. DZUNGARIA is nu de facto Russisch en CHINA kan daar niets aan doen.

De verbindingen met CHINA zijn veel te langzaam. De luchtverbinding gaat niet verder dan LANCHOW. Aanleg van spoorwegen, waar men al zo lang op had gehoopt, worden op den langen baan geschoven. De groote autoweg van SUIYUAN naar SINKIANG is een mislukking gebleken. Er is zelfs geen postverbinding tusschen LANCHOW en TIHWA, en geen telegraafverbinding tusschen HAMI en TIHWA meer. De regeering te NANKING ontvangt de berichten over haar Westersche provincies via MOSKOU en LONDEN. De karavaanwegen blijken ook ongeschikt, zij zijn te lang, slechts gedurende een gedeelte van het jaar te gebruiken, en bovendien maken rooversbenden deze wegen onveilig. De Russische spoorwegen bieden veel betere kansen voor de export van SINKIANG, speciaal voor exportartikelen als katoen en wol, die veel ruimte vergen. RUSLAND heeft dan ook al reeds het leeuwenaan-deel in de export en import van SINKIANG.

Wat de bevolking betreft, acht Kolonel SCHOMBERG het niet onmogelijk, dat deze zou kunnen worden verdubbeld, zonder dat uitbreiding van 't in cultuur gebrachte gebied noodzakelijk werd en dit zou voor CHINA met haar overbevolking een groote uitkomst zijn. Men schat de bevolking van SINKIANG op ruim 2 miljoen. Hiervan zijn maar 5% Chineezen, de overgrootste meerderheid zijn Turki, ongeveer 1¼ miljoen. Verder zijn er nog Tibetanen, Kalmuck Mongolen, Kazaks en andere. Van de Chineezen zijn 5% aan opium verslaafd, geen goed voorbeeld van het overheerschende ras. Het is volkomen duidelijk dat cultureel SINKIANG hoort tot het Turksche ras. Chineesch wordt door de Turki alleen langs de karavaanwegen gesproken, en zelden gaan de Turki voor hun opvoeding naar CHINA. Mr. PENG schat het aantal jonge menschen, dat momenteel in RUSLAND, TURKYE en EGYPTTE studeert op 10.000.

De ontwikkeling in Russisch TURKESTAN gaat met rassche schreden voorwaarts. Sinds 1925 is het aantal mannen en vrouwen, dat lezen kon, gekomen van 8 op 16% en van 2 op 4% in 1932. Onder het Czaren regime bestond er voor heel TURKESTAN maar een courant; nu hebben de verschillende republieken, waaruit Russisch TURKESTAN bestaat, ieder hun eigen courant in hun eigen dialect.

't Lijkt wel of alleen nog maar een republiek in SINKIANG ontbreekt, om de laatste schakel te vormen in den keten van het Pan-Turianisme, dat zich uitstrekt van de KASPISCHE ZEE tot aan MONGOLIE toe. Voor TURKYE zou dit van buitengewoon veel belang zijn. RUSLAND ziet dan ook met vreezen en beven dit Pan-Turianisme aan en doet

DE SOLLUX-LAMP

(ORIGINEEL HANAU)

IS EEN UITSTEKEND GENEESMIDDEL bij elk soort van ontsteking en pijnen. Haar lichtgevende roode warmtestralen doordringen het lichaam en oefenen een genezende werking uit. De Sollux Lamp behoort in elk gezin.

Prijs v/h tafelmodel f 67.50

Raadpleegt Uwen huisarts, vraagt interessante en rijk geill. prosp. no. 609 en inlichtingen bij de Hoofd-agente in Ned.-Indië.

N. V. Otto Pfeiffer Agentschappen, Batavia-C.

al haar best dit tegen te gaan, o.a. door de verschillende dialecten onder de bevolking zooveel mogelijk te handhaven.

De schrijver acht Pan-Islamisme onbestaanbaar, zoolang er geen Pan-Turianisme is. De verdeeldheid onder de Mohammedanen is oorzaak, dat geen enkele opstand gelukt. Turki boeren en Tungani handelaren zijn nooit vrienden geweest, ofschoon zij beide Mohammedanen zijn. De Turki en Tungani zouden nooit samen kunnen werken voor de handhaving van een republiek in SINKIANG, en geen van beide zou alleen sterk genoeg zijn om dat te kunnen doen. De boeren Turki houden meer van het Chineesche regime tot nu toe. De Turgani weten dat zij meer invloed als soldaten en administrateurs kunnen uitoefenen in het Noord Westen onder Chineesche regeering, dan onder die van de Turken en RUSLAND. En by overheersching van CHINA wordt Pan-Islamisme een utopie.

Hoever de Russische en Engelsche invloed gaat, is van den Chineeschen kant van den grens, moeilijk uit te maken. 't Geheime handelsverdrag tusschen

Het Rijk Der Vrouw.

Een Militaire Neiging in de Mode

Wanneer een nieuwe stijl-invloed wordt aangekondigd, indien het „waarom“ kan worden beantwoord, dan is zulks des te beter voor de vooruitzichten en een eventuele acceptatie.

Wat betreft het militaire thema, dat op de zo juist achter den rug liggende Parijsche exposities sterk werd geaccentueerd, kan de aansporing hieroe niet moeilijk worden gevonden.

In de eerste plaats het lanceeren en de ontwikkeling der Renaissance-ideeën met de hieraan verbonden ornaties, uitgedrukt in garner-stijlen, terwijl de politiek sfeer met de steeds dreigende oorlogswolken de gedachten sterker doen uitgaan in de richting van uniformen, zoodat een en ander vanzelfsprekend invloed heeft uitgeoefend op de ontwerpers van nieuwe mode-ideeën.

De overheerschende kenteekenen dezer mode, die haar inspiraties zoowel uit het heden als uit het verleden heeft geput, uiten zich in tressen, knopen, franje, kwasten, aiguillettes, borduringen en bontbewerkingen, voor welk laatste doel hoofdzakelijk Perzisch lam wordt gebezigd.

Wat betreft de silhouette wordt het militaire

karakter gelegd in breede schouders, gemarkeerde taille-lijnen, zoomede in kleuraccepten en aparte soepele stoffen.

Sommige détails ondervinden sterk den invloed dezer verschillende moderichtingen, puttende uit Renaissance, Russische inspiraties, uit Grieksche,

RUSLAND en SINKIANG van 1 October 1931 is al een publiek geheim. Hoewel de Centrale Regeering in CHINA alle onregelmatige inmenging in haar verafgelegen provincies terugwijst, kan zij die toch niet in de praktijk voorkomen. Ik denk, dat de oplossing van de tegenwoordige chaos gelegen is de problemen van SINKIANG. Een regeering van CHINA met vasten hand zou voor deze provincie wel het voordeeligst zijn. Veel meer Russisch goud zou er noodig zijn om SINKIANG weer op de been te helpen, dan er gebruikt is om CHINA te beïnvloeden. Over den invloed van JAPAN in SINKIANG valt nog niet veel te zeggen. Wel is het opgevallen, dat Japansch kapitaal is betrokken bij de recenten aanleg van spoorwegen in AFGHANISTAN, 't Is ook waar, dat verschillende Japansche reizigers door de regeering van Chineesch KANSU en SINKIANG zijn teruggezonden. Dit alles is van groote beteekenis in verband met gespannen verhouding tusschen CHINA en JAPAN.

„Hoe zwaarder hoe mooier“, dacht miss Gibson te New York en zij gespte een uitrusting van 70 pond tijdens de voorbereiding van haar grooten sprong. Deze jonge dame wil nl. het hoogterecord parachutespringen verbeteren met een sprong van 10.000 meter.

Egyptische en Spaansche bronnen, zoomede uit de perioden van Directoire en latere tijden.

Hiertoe dienen in de eerste plaats wel te worden gerekend de halsbewerkingen, die de afmaak van het gansche toilet vormen en geheel in aansluiting moeten zijn met lijn en silhouette van de japon of het costuum, waarvan ze een onderdeel vormen.

Men is op dit gebied weer teruggekomen op de creaties van fijn handwerk, precies zooals de mode in vorige eeuwen ons dit heeft getoond, zoodat de halsbewerkingen zijn geworden een détail van fijnen smaak en lijngevel, van lucht weefsels, en gratievolle vallingen.

De vrouw heeft gedurende alle tijden van kant gehouden en het ligt dus voor de hand, dat de mode-ontwerpers naar dit artikel grijpen om de halsbewerkingen zóó gratievol mogelijk te maken.

In de halsbewerking kan de echt vrouwelijke note bijzonder tot uitdrukking worden gebracht, kunnen vele nouveauté's worden gelegd, die dit gevoel openbaren, zoowel stralende uit den kraag als uit de écharpe, welke laatste vooral het summum van élégance kan uiten.

Zooals gezegd, stellen de nieuwe halsbewerkingen veel belang in kant. Smalle, fijne Valenciennes-kwaliteiten, zoomede Alençon in combinatie met strooken van satijn, leggen hieromtrent getuigenis af en zien zich samengesteld tot zogenaamde paneel-

kragen, die den indruk verwekken, alsof de draagster twee sierlijke over elkander liggende servetten van den hals laat neervallen; tot jabot-effecten, waarin de kant zich soepel vereenigt met georgette; in breed uitstaande strikken, die door middel van een dun ijzerdraadje in stand worden gehouden; in ruche-formaties; in strik-effecten, zoomede in nog andere samenstellingen, waaruit steeds het vrouwelijke stijl-thema spreekt.

Er zijn Parijsche huizen, die een bijzondere voorliefde aan den dag leggen voor kragen en écharpes in Directoire-stijl. Dit wordt b.v. gedemonstreerd in plastonkragen, die van voren in punten uitsteken, zoomede in kleurvolle écharpes, die van voren bij de keel over elkander zijn geslagen.

Hier betreden we meer een terrein der traillieurkragen, die zoowel hoogere als lagere silhouette-effecten te zien geven en waarin knopen, zoomede paillettes iets nieuws aan het geheel moeten geven.

Men lanceert b.v. getailleerde namiddag-gilets van paillettes, voorzien van een kleinen kraag. Door aparte kleur-effecten weet men met paillettes nieuwe belangstellingen op te wekken, niet alleen in algeheele samenstelling of in op den voorgrond tredende versieringen, doch ook als eenvoudige afboring van een kraag of een schouder-sectie.

Zooals we reeds hebben aangetoond, vormen fijnheid van materiaal en correctheid van bewerking

Kleine Scherk-wenken
Verrukkelijke lippen

naar vorm en kleur door Scherk lippenstift die geheel onopvallend gebruikt wordt.

Welriekende, goed verzorgde handen!

Wash U zideens met Scherk Mass-soap, na tien minuten bemerkt U reeds, welk een fijne geur Uw handen hebben. Leg de zeep tusschen Uw vingers goed en Uw heele vastruikt heerlijk.

Niet opdringend en toch...

riek van geur is Mystikum Parfum. Op Uw zakdoek, zoowel als in Uw linnen goed werkt het decenter voorraam.

Fijn geparfumeerde Eau de Cologne-soorten zijn „Intermezzo“ en „Misketti“ van Scherk. Uw zakdoek en Uw handen hebben een fijne en aantrekkelijke geur.

SCHERK

**Scherk
Face
Lotion**

PERPUSTAKAAN
REPUBLIC INDONESIA

**Ook goed voor U!
Meeëters en onreinheden verdwijnen van Uw gezicht. Een heldere, teere teint komt te voorschijn. Geregelde verzorging echter noodzakelijk! • Probeer U het eens! Zendt deze advertentie met Uw adres en 10 ct. porto aan N. V. Everard & Co's Handel Maatschappij, Batavia. U ontvangt dan een gratis proef-fleschje.**

Ik blijf bij

ODOL

de kern der nieuwe halsbewerkingen.

Tot bereiking van dit doel zien zich vaak bepaalde kantsorten aangewezen, waarnaast echter de bewerkingen, die op kant gelijken, zoomede met de hand uitgevoerde smock- en takkenbos-bewerkingen en delicate plooi-uitvoeringen.

Andere toepassingen op het gebied der moderne halsbewerkingen worden aangetroffen in op kant gelijkende effecten, verkregen met soutache, ciré, fijn tres enz., waaruit duidelijk blijkt, dat bewerkelijke vakkundige samenstellingen de voorkeur hebben, zoomede dat de introductie van meer kleur een factor van niet ondergeschikt belang in de nieuwe mode is geworden.

Evenals in de geheel mode is er ook in de halsbewerkingen een grootvolume van individualiteit; een chic vrouwelijke expressie, die de nieuwe mode haar volle waarde geeft.

De nieuwe mode schrijdt door een periode van invloeden, gebaseerd op nationale en historische inspiraties.

STAI MODE VAN DEN DAG. Wit fluweelen avondtoilet van
PUBLIKI Jodelle. De mantel is van kardinaalrood fluweel.

Njonja maoe bikin pakean?

Dan merasa sangsi sama modelnja?

Dateng sadja pada:

Dames Mode Atelier
„**TIONG HOA**”
PASAR BAROE 108. BATAVIA - C.

Di sana njonja nanti bisa dapet model jang njonja paling setoedjoe, boeat pakean apa sadja jang njonja maoe bikin seperti: kebaja, shanghaiadress, japon dan bruidstoilet dengan potongan dan kerdja'anja jang netjis, sedeng harganja sanget ringan.

Djoega sedia banjak boeat njonja pilih: Rend.² Guipure dan renda² Semarang dari roepa² kwaliteit antaranja tjap BOEROENG jang soedah terkenal.

MOEKA'AN SLOF ROEPA² MODEL

Er zijn seizoenen geweest, dat de coutre haar geheele kracht legde op moderne expressie, of ten minste op een costuum-ontwikkeling, geheel beïnvloed door den geest van het moment, en zich weinig bemoeide met stijl-reflexies uit het verleden.

Thans echter heeft men de documenten der historie weer eens zorgvuldig geraadpleegd en is men doordrongen van de imponeerende schoonheid der drachten uit lang vervolgen tijden; van de kunst gelegd in stoffen en sieraden; van de edele gratie der lijnen en silhouettes.

We bemerken tevens, dat er als het ware een goed sluitende keten is gevormd tusschen de verschillende richtingen, die zijn ingeslagen en wel een keten loopende van af onze moderne creaties, over oud-Europeesche tot Oostersche drachten. De halsbewerkingen vormen hiervan een onmisbare schakel.

Uit het bovenstaande blijkt, dat het zuiver vrouwelijke in de mode het sterkst tot uiting komt in de halsbewerkingen. Laten we hopen, dat het zachtere element steeds den toon zal aangeven, zoodat de poging van mode-ontwerpers voor een militaire note in de kleeding der vrouwen zich slechts tot een poging zal bepalen en door de vrouw niet zal worden geaccepteerd, doch verworpen.

**DE BABIES VAN THANS EN
VOORHEEN.**

Moeders van den tegenwoordigen tijd voeden

hun babies op volgens de moderne eischen, die zoo geheel en al afwijken van die van den „goeden tijd”. De wetenschappelijke inzichten hebben zich gewijzigd en aangepast aan moderne denkbeelden.

De baby thans wordt op natuurlijke wijze gevoed, heeft zon- en luchtbaden en draagt niet meer kleertjes dan noodig is. In huis hoogstens een luijer, een camisole en truitje, waarvan het materiaal zich aanpast aan de weergesteldheid. Hij is volkomen vrij in zijn bewegingen en kan naar hartelust spartelen en in is getraind om 'n nachts behoorlijk te slapen.

Indien wij de tegenwoordige babies vergelijken met die uit vroeger tijden, dan zien wij hoe hemelsbreed de opvoeding verschilt.

De zoon van koning James II en zijn gemalin werd geboren, terwijl niet minder dan zeven leden der hofhouding in de slaapkamer aanwezig waren. Wat zouden doctoren en verpleegsters van thans aan deze overbevolking spoedig een einde maken!

Vier broertjes en zusjes waren voor hem gestorven en de koning drong er op aan, dat thans alle moe'elijke „wetenschappelijke” zorgen aan deze nakomeling zouden worden besteed.

Hij mocht geen druppel melk drinken, maar werd volgens voorschrift der doctoren gevoed met een brei, die gemaakt werd van krenten, bloem, suiker en gortwater en reeds vóórdat hij twee maanden oud was, had hij dertig verschillende medicijnen

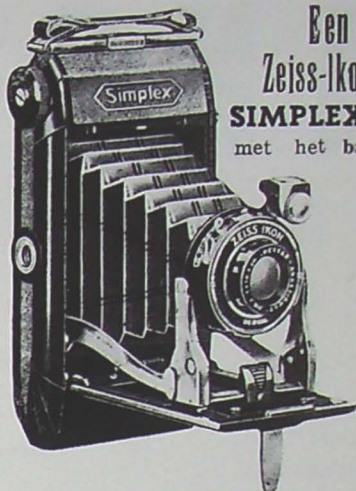

Avondjapon van matte Crepe satin met zwartfluweelen avondmantel die met witten vos is afgezet. Model van Maggy Rouff.

gebruikt. Was het wel te verwonderen, dat hij met zes weken zóó ziek was, dat de doctoren hem opgaven?

Wetenschap faalde hier, doch moederliefde overwon. Alhoewel de doctoren alles in het werk stelden om het kostbare jonge leven te behouden, maakte de overbedroefde moeder tenslotte een eind aan alle proefnemingen.

Zij zond dienaren uit om te trachten een nurse te vinden, die haar kind zou kunnen voeden. Een der kronieken weet zelfs te vertellen, dat er zooveel

Een nieuwe
Zeiss-Ikon Schlager
SIMPLEX' 6 × 9 cm.
met het bakelieten pantser

Gemakkelijke
behandeling en
nauwkeurige
uitvoering

De twee-
punts - instel-
ling verzekert
scherpe foto's
van dichtbij
tot veraf

En de prijs?

Met Nettar 1: 6,3 in Telma met ingebowden
zelfontspanner **f 31.50**

Verkrijgbaar bij den Fotohandel

Prospecti gratis door de alleenvertegenwoordigster voor
Nederlandsch-Indië

haast gemaakt werd om haar naar het paleis te brengen, dat zij geen tijd kreeg haar bovenkleeren aan te trekken! Zij nam het stervende kind in hare moederlijke armen en voedde het, waarna het langzaam tot het leven terugkwam.

Zeër zeker is de medische wetenschap met reuzen schreden vooruitgegaan en de zuigelingensterfte zeer gedaald, dank zij de uitstekende voorlichting. Sedert jaren wordt meer en meer aangedrongen op natuurlijke voeding, die door geen enkele kunstmatige vervangen kan worden. Moeder Natuur leert ons, dat er slechts één koninklijke voeding is voor rijke en arme babies, die zelfs het kostbaarste surrogaat overtreft; de moedermelk.

Wellicht zullen zich bij het opgroeiende kindje ook wel eens voedingsstoornissen voordoen, doch deze kunnen op gemakkelijke wijze geregeld worden. Het jonge organisme wordt niet overbelast, zooals dat van de vorstelijke zulgeling, met zijn voeding van krenten, bloem, suiker en gortwater!

Zeër zeker, er is wetenschap en Wetenschap!
(H.N.).

PANORAMA

Weekblad bergambar dalem bahasa Blanda dan Melajoe.

Di bawah pimpinan

LIEM KOEN HIAN

Kantor:
STADHUISPLEIN 41

7 December 1935.

Taon IX No. 49.

Di sakiter kita.

Sancties jang dikasih berlakoe terhadap Italie roepanja tida mengasih hasil sebagaimana jang orang harep. Sedikitnja, Italie toresken tindakannja saolah-olah tida ada kedjadian apa-apa. Sampe sebegitoe djaoe kasoedahan dari itoe sancties tida lebih tida koeranz dari pada tambah mangobarken perasa'an nationalistisch dari orang-orang Italiaan dan membikin perhoeboengan antara rahajatnja itoe negri satoe sama laen djadi samingkin rapet. Mussolini pasti sekali boekannja Mussolini djikaloe ia tida oewarken saloewasnja itoe kedjadian. Demikianlah orang telah dibandjiri kabaran-kabaran dari Rome prihal perboeatan-perboeatan patriotisch dari kaodem fascist sebagai djawaban terhadap itoe sancties. Orang-orang prampoean, dengen menoeroeti toeladan Ratoe, paserah marika poenja tjintjin kawin pada negri boeat dileboer goena perkoeatken kas-negri; officier-officier paserah marika poenja medailles mas, djago-djago sport paserah marika poenja medailles dan bekere, semoea tjoema terseroeng oleh satoe pikiran: Italie moesti mempoenjai mas, banjak mas, boeat lawan sancties. Maka itoe, segala apa jang terbikin dari mas haroes dipaserah pada negri.

Orang-orang Italiaan ada satoe bangsa Selatan dan bangsa-bangsa Selatan terkenal ada berdarah panas dan berangasan. Kita bisa tersenjoem djikaloe kita batja dalem soerat-soerat kabar apa jang telah dioetaraken di Rome, kita bisa memandang dengen heran djikaloe kita batja kabaran tentang itoe segala perboeatan. Bagi kita, orang-orang jang berdarah dingir, semoea itoe kaliatannja ada terlaloe dilebih-lebihken..... tapi toch semoea perboeatan itoe ada mengoendjoek satoe perasa'an tjinta negri

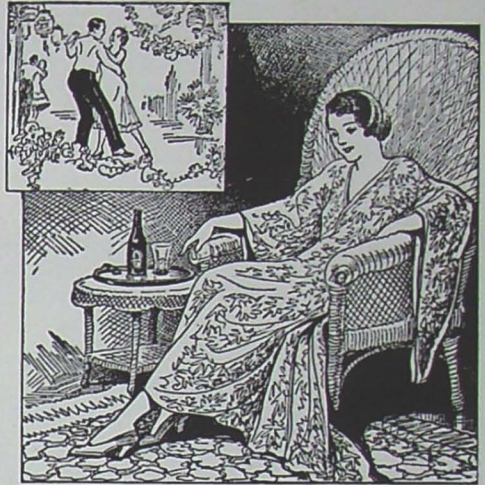
jang mengheroeken. Satoe perasa'an tjinta-negri jang boekan sadja mengharoeken tapi djoega bikin orang djadi mangiri. Djikaloe di antara kita, bangsa Tionghoa, bisa berkobar itoe matjem nationalisme jang bernapsoc dan bersedia aken lakoe pangorbanan!.....

*

Sancties terhadap Italie roepanja tida bri hasil sebagaimana jang orang pikir. Kaliatannja itoe tindakan-tindakan hoekoem bakerdjanja terlaloe pelahan atas perekonomian Italie, hingga negri itoe tida gampang terpoekoel soepaja maoe menoeroeti kalinginannja Volkenbond. Maka itoe, politici Volkenbond mamikirken laen daja-oepaja. Satoe tindakan keras jang tentoe aken mengasih poekoelan heibat sekali pada Italie. Italie ada satoe negri jang tida mempoenjai minjak. Semoea minjak Italie koedoe kasih dateng dari loear negri; djika sadja itoe pamasoekan minjak bisa distop! Begitoelah selama minggoe jang kita maksoedken, soewal embargo minjak telah madjoe ka moeka. Tida laen dari pada embargo minjak dan lagi sakalih embargo minjak jang dibitjaraken. Dengen embargo minjak diartiken, larangan export minjak. Negri-negri jang toeroet dalem itoe larangan berwadajib tida export minjak lagi ka Italie. Embargo atas export soeda soeda berasal dari waktoe perang doenia. Engeland dan Frankrijk telah kasih berlakoe itoe, tatkala kenjata'an, negri-negri Centraal toeres bisa dapet barang-barang jang marika perloe pake dari negri-negri neutraal jang berdampingan. Di mana barang-barang itoe moesti diangkoet malangkalin laetan, maka tida aken dialamken kasoekeran apa-apa. Armada Inggris, jang berkoeasa di atas laetan doenia

(Britannia rules the waves!), bisa djaga soepaja kapal-kapal dagang dari negri-negri neutral tida angkoet barang-barang gelap. Tapi bagaimana negri-negri sariket bisa tjegah negri-negri neutral jang berdamping pada Duitschland dan Oostenrijk teroes lever barang-barang jang perloe bagi itoe negri-negri Centraal dengan maliwatken tapel wates? Apa jang kedjadian di sapanjang itoe tapel wates, negri negri sariket tentoe tida bisa taoe. Itoe waktoe moentjoellah pikiran boeat adaken „embargo atas export”. Engeland dan Frankrijk kasih taoe pada itoe negri-negri neutral, bahoea marika senang sekali djikaloe export barang-barang jang perloe dipake oleh negri-negri central, dibrentiken. Ini pembrian taoe jang manis dibarengin dengan pernyataan koerang manis bahoea djikaloe itoe negri-negri neutral tida ladenin itoe perminta'an (jang lebih mirip pada satoe titah!), maka marika aken rasaken sendiri pangaroehnja atas marika poenja perdagangan di sebrang laetan..... Antjeman ini ada tjoekoep terang. Bila tida berboeat apa jang Engeland dan Frankrijk inginken, maka kapal-kapal perang Inggris dan Fransch aken ganggoe kapal-kapal dagang dari itoe negri-negri begitoe lama — djikaloe tida maoe dibilang lebihan lagi dari ganggoe — hingga itoe negri-negri tida bisa lakoeken perdagangan normal lagi. Ketambahan lagi adanja harapan bahoea, djikaloe kapal kapal itoe maseok di pelabean Inggris dan Fransch, lantas didjalanken embargo. Bisa dimengarti djikaloe itoe waktoe negri-negri neutral lantas ambil djalan jang paling slamet. Begitoeolah timboel embargo atas export!

Boekannja kabetoelan jang sekarang kombali adalah Engeland dan Frankrijk jang timboelken pikiran tentang itoe. Roepanja dalem perang doenia iaorang dapet hasil begitoe baik dengan itoe tindakan hingga iaorang merasa pasti bahoea djika itoe dikasih berlakoe atas export minjak, tentoe Italie aken terpoekoel. Samentara itoe, mendadak orang tida dapet katjotjokan. Koetika plan tentang embargo minjak dikamoekaken, Italie menggerang begitoe seroe hingga laen-laen negri mendjadi terkedjoet. Italie tida maoe manda ditjekek! Begitoe Rome bilang, dari pada marika ditjekek, lebih baik Italie terbitken perang Europa. Dalem kalangan Volkenbond orang djadi sedikit poetjat. Pikirlah: perang Europa, jang berarti tida lebih tida koerang dari pada perang doenia kadoea. Djoega di Amerika orang mendjadi kaget sekali dan sasoeda tandatanda pertama mangoendjoek bahoea Amerika aken toeroet daem embargo minjak, belakangan orang telah djadi herobah pikiran. Begitoeolah ini soewal sekarang djadi terdesek poela ka sebelah belakang!

PAJAH?

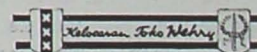
Dizaman ini orang bekerdjia djaoeh lebih keras dan lebih berat dari doeloe, oleh sebab itoe sehabis bekerdjia badan sering kali merasa pajah. Soepaja segar kembali apakah obatnja? Tidak ada jang lebih baik dari segelas Burke's Guinness Stout (bier item „Tjap Koetjing”).

Bier item „Tjap Koetjing” bikin kita poenja pikiran jang poesing djadi tenang, dan kita poesaja badan jang pajah djadi segar.

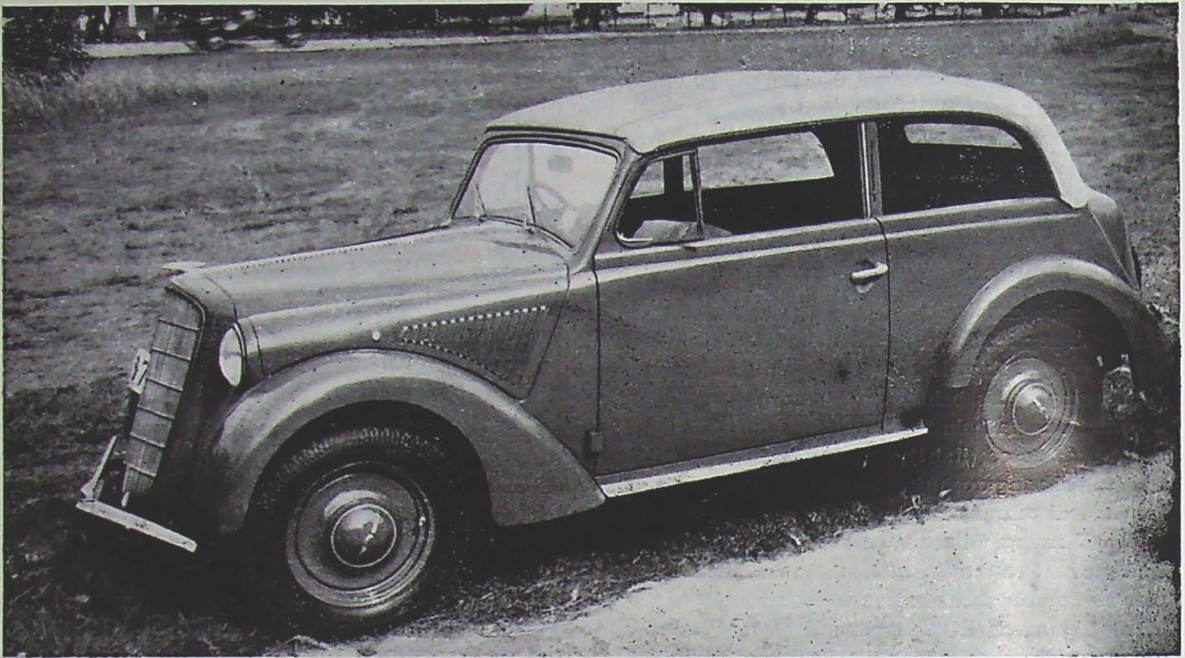
Sebab itoe kalau satoe waktoe toean merasa pajah — baik badan maoepoen pikiran — toean tjobalah bier Stout „Tjap Koetjing”. Dengan satoe gelas bier item „Tjap Koetjing” badan djadi segar, oerat-oerat djadi kentjang, seolah-olah kedalam seloeroeh toean poenja badan ditoeangkan tenaga baroe. Toean tentoe heran merasakan hasiatnja.

Bier item tjap Koetjing Burke's Guinness Stout

soenggoeh baik boeat toean

OPEL OLYMPIA

Baroe-baroe ini Lindeteves Stokvis (Afdeeling Autozaken) soeda dateng dengan satoe auto pada kita poenja redactie sambil menerangkan: „Sekarang kita ada auto jang aken djadi satoe attractie jang loear biasa diperniagaan Hindia Blanda ini dengan memberi kaentoengan-kaentoengan jang besar jang nanti aken kaliatan oleh publik Hindia Blanda ini”. „Bagoes”, kita djawab, kita pergiliat dan..... apa jang dikataken oleh Lindeteves Stokvis itoe betoel. Setjara pendek sadja boleh dikataken dari auto Opel-Olympia seperti terseboet dibawah ini. Auto itoe mempoenjai motor —menoeroet oekoeran Hindia ini — termasuk dalem golongan jang ketjil (1,3 L.), tida banjak makan benzine, sekalkali tida djika kita bandingkan kaentoengan-kaentoengan jang disadjiken oleh itoe auto; laen dari carosserie — maskipoen dari kreta jang „ketjil” — jang memberi tempat sedeng boeat satoe roemah tangga jang normal, djoega memberi kesempatan boeat membawa barang-barang seperti djarang bisa didapet pada kreta jang ketjil-ketjil jang mempoenjai tempat barang-barang jang memang soeda ada pada itoe kreta; dan katiga kaentoengan jang didapet pada itoe kreta jang ketjil satoe kalengkepan dari roda depan jang berveer sendiri, toean taoe, satoe kalengkepan jang memberi toean kasempatan mendjalanken itoe auto di djalan jang djelek — dan banjak planters dan „orang djaoe-djaoe” perloe mempoenjai satoe kreta jang ketjil, melaloei djalan seperti itoe sebagian besar

dari waktoenja — dengan satoe katjepetan jang loemajan djoega dengan tida oesah koeatir aken dapet katjilaka'an.

Laen dari pada jang terseboet di atas ini Opel-Olympia gampang sekali dari auto jang berkap didjalanken satoe touring jang tida berkap dan djoega sebaliknya. Ini tentoe djoega ada satoe kaentoengan jang besar boeat tanah Hindia ini.

Dalem „Motorwelt” (Orgaan dari D.D.A.C.) kita ada batja satoe artikel tentang Opel 4 cylinder jang paling baroe ini. „Dengan ini model fabrik Opel soeda mengeloearken satoe auto jang memberi satoe kepastian dan kasantousa'an jang sampoerna. Maskipoen itoe Opel pake veering jang lemes dia tida aken dapet ganggoean djika dia didjalanken dengan tjepet ditikoengan dan djoega tida berboenji-boenji. Pada djalan jang litjin dia tida aken meleset, djoega pada djalan jang djelek dia bisa mendapet katjepetan sampe 90 K.M. satoe djam, djoega dalem hal jang soesah-soesah ini auto tida gampang terbalik. Kerna sifat-sifat jang baik ini auto seaken-aken boleh didjalanken oleh anak-anak.

Motornja lemes dan bisa djalan pelan-pelan dengan katjepetan 10 K.M. tiap-tiap djam, sedeng di djalan jang djelek betoel auto ini djalannja tingtinggal tetep. Mesinnja „schwebend” (terletak di atas karet) sehingga disangka dia pake 4 cylinder.” Ini ada satoe pemandangan boeat orang-orang di Hindia jang soeka mempoenjai auto jang ketjil dan baik, aken dihargaken tinggi sekali.

DARI ABESSYNIË.— Atas: Vrachtautos jang mengangkut makanan bagi tentara Italiaan di medan perang. Tengah: Orang-orang Abessynier jang menjaksiken dengan penoeh perhatian bagaimana tentara Italiaan pasang djalan dan gali lobang perlindungan. Bawah: Bagi makanan pada rahajat.

Antara kasetiaan dan oewang

(Tjerita Pendek).

Oleh: NANOMA.

„Kaoe ada bodo sekali djikaloe kaoe toelak pada Siang Tjoen, Eng,” berkata entjim Kim Liang pada ia poenja tjoetjoe Kiao Eng, jang ia rawat sedari itoe nona mendjadi piatoe. „Tjoba kaoe pikir, di mana lagi kaoe hendak dapetin soemi seperti ia-nja: tjakep, pinter dan hartawan besar. Kaoe moesti inget, kita ada saorang miskin. Brapa soesah kita manoentoet pangidoepan berdoea. Di waktoe gelap-boeta kaoe dan akoe soeda moesti bangoen. Di waktoe laen-laen orang masi enak-enakan bersalimoet di pembaringan kita berdoea soeda kadekak-kadekoek di dapoer aken bikin koewe, boeat didjoewal, goena kita berdoea poenja idoeop sehari. Sekarang dateng Siang Tjoen. Ia soeka padamoe, ia maoe ambil kaoe sebagai istrinja. Dalem sakedjab mata kita aken mendjadi senang, Eng. Kita troesa lagi bangoen gelap-boeta di setiap pagi, kita troesa lagi banting toelang seperti sekarang ini boeat kita poenja sasoeap nasi. Pikirlah, akoe soeda toea. Akoe brangkalih tida aken idoeop lama lagi, apalagi djikaloe sateroesnja moesti bakerdja begini berat. Tjoba liat, tadi Siang Tjoen dateng kombali. Ia tinggalken oewang doepoeloe lima roepia padakoe, ia bilang, goena kaoe poenja blandja. Kita moesti bersoekoer pada Allah jang Maha Koeasa, bahoea saorang hartawan besar sebagai Siang Tjoen ingin ambil kaoe sebagai istri.”

Kiao Eng manoendoek. Ia tida djawab itoe perkata'an-perkata'an dari ia poenja oh-oh. Di dalem hati ia merasa, memang apa jang dioetaraken oleh entjim Kim Liang ada betoel. Tapi ia tida penoe-djoe pada Siang Tjoen. Apakah orang tjoema menikah dengan kekajahan sadja? ia berkata dalem hatinja, tapi boeat kaloearken itoe perkata'an-perkata'an, ia tida brani.

„Akoel tida tjinta padanja, oh-oh.....” ia melinken bisa djawab.

„Tjinta? Perkara ketjil sekali,” djawab entjim Kim Liang. „Tempo akoe menikah dengan kaoe poenja ko-thlo, poen tida ada bitjara perkara tjinta di moeka. Tempo iboemoe menikah dengan ajahmoe, djoega tida ada bitjara perkara tjinta. En toch akoe dan iboemoe bisa idoeop roekoen sama masing-masing soemi kita sampe di hari toea. Tjinta itoe aken dateng sendiri. Apalagi, di mana ada kasenangan, di mana ada kakajahan jang bertoempoek-toempoek, di sitoe moesti ada satoe tempat jang soeboer sekali boeat toemboehnja itoe bibit tjinta.....”

„Akoel tida maoe, oh-oh, akoe tida maoe.....”

„Kaloe begitoe, kaoe ada satoe anak bodo-kerbo. Kaloe begitoe, kaoe soeka liat akoe selamanja menangoeng soesah. Kiao Eng, apa selamanja kita moesti idoeop begini?”

Kiao Eng tida bisa menjaoet.

„Kaoe betoel-betoel kapala batoe sekali!” menggroetoe entjim Kim Liang sembari bertindak ka loear dengan perasa'an sanget berdongkol. Kiao Eng masoek dalem kamarnja. Di sitoe ia banting diri atas pembaringan dan menepes aer mata.

**

„Kaoe poenja oh-oh ada betoel sekali, Kiao Eng,” berkata Giok Lim dengan soera sabar tatkala pada bebrapa malem kamoedian, sedari terdjadinja pembitjara'an di atas antara Kiao Eng dan entjim Kim Liang, ia dateng mangoendjoengin Kiao Eng. Ia dapetken itoe gadis dalem keada'an berdoeka. Entjim Kim Liang kabetoelan tida ada, hingga marika djadi laloewasa. Atas desekan Giok Lim, Kiao Eng toetoerken apa jang telah dibitjaraken antara ia dan oh-ohnja.

„Betoel djoega, di dalem ini doenia oewang ada jang berkoeasa,” ia maneroesken. „Djikaloe kaoe merasa, kaoe aken mengalamken kaberoentoengan dengan itoe kekajahan jang Siang Tjoen hendak letaki di bawah kakimoe, akoe pikir, baek kaoe toeroet kainginan kaoe poenja oh-oh. Akoe tida bisa sadjiken kaoe apa-apa, Eng, katjoewali akoe poenja tjinta jang toeloes, dan akoe poenja tenaga seanteronja aken berdaja boeat briken kaoe itoe kaberoentoengan. Tapi kaoe taoe, itoe ada tida banjak. Akoe hanja saorang miskin.....”

Kiao Eng mengawasin Giok Lim dengan berlingang aer mata.

„Sabetoelnja,” kata Giok Lim poela, „akoe berniat aken soeroe akoe poenja iboe dateng ka sini besok dan lamar kaoe pada kaoe poenja oh-oh. Tapi djikaloe kaoe pikir, bahoea kaoe tida aken bisa tahan idoeop dalem kamiskinan bersama akoe, akoe bersedia boeat batalken itoe niatan.”

Sampe sakean sa'at Kiao Eng belon bisa menjaoet.

„Djikaloe kaoe tjinta akoe, engko Giok Lim,” achirnja ia berkata, „kaoe nistjaja tida aken biaraken akoe terpaserah dalem tangannja Siang Tjoen.

Boeat akoe, kekajahan, maski bagimana besar, tida ada artinja apa-apa....."

**

Satoe taon kamoedian.

Kiao Eng telah menikah dengan Giok Lim, sekalipun itoe ada bertentangan dengan pikirannya entjim Kim Liang. Tapi entjim Kim Liang tida bisa berboeat apa-apa. Di sa'at pengabisan, entjim Kim Liang djadi berubah pikiran. Ia insaf, ia tida bisa paksa pada tjoetjoenja itoe dan lagian, maski Giok Lim bener saorang miskin jang tjoema bergadji ketjil sating boelan, djikaloe peroentoengan bagoes, di kamoedian hari bisa senang. Tapi djikaloe belakngan itoe soemi-istri moesti manontoet pangidoepan melarat, biarin Kiao Eng rasaken sendiri, mamikir itoe entjim.

Demikian ia djadi tida bisa dapetken satoe perkata'an aken manolak lamarannya Giok Lim poenja iboe. Siang Tjoen dengan ia poenja kekajahan besar djadinja moesti mengalah.

Pantes-pantesnja, satoe perkawinan jang didasarkan atas saling manjinta moesti membri rasa beroentoeng, sekalipun kamiskinan ada meroeboengin. Perkawinan antara Giok Lim dan Kiao Eng poen memang beroentoeng. Iaorang saling menjang. Betoel marika manontoet pangidoepan miskin, dengan Giok Lim poenja penghasilan jang ketjil, tapi marika tjoekoep makan dan pake, sekalipun iaorang moesti merasa poewas dengan segala

apa serba saderhana.

Tapi djikaloe dalem doenia segala apa berdjalan kekal, maka itoe pasti ada di loear dari kaloemrahan. Begitoe poen tida ada kaberoentoengan jang bisa teroes-meneroes boeat selama-lamanja.

Dengen kaberoentoengannya Giok Lim dan Kiao Eng poen tida berbedah. Satoe taon telah liwat dalem kaberoentoengan, jaitoe kaberoentoengan dalem kamiskinan. Kamoedian dateng gilirannya ke apesan.

Kasoekeran pertama telah dateng di waktoe iboenja Giok Lim maninggal. Baeknja Giok Lim ada masoek kong, hingga dengan ia poenja pengasilan jang ketjil, ia troesa djadi kakroepoekan sampe tida karoean. Belon ada brapa boelan kamoedian, entjim Kim Liang manjoesoel iboenja Giok Lim ka tempat bakah.

Sekarang itoe sapasang soemi-istri hanja sebatang karang. Marika tida ada mempoenjai laen familie dan melinken moesti mengandel pada diri sendiri.

MR. F.W. RICKETT (kiri) itoe ordng jang manimboelken kagemperan dalem doenia dengan ia poenja concessie minjak di Abesynie, selagi vacantie di Engeland.

Apa-tjilaka, memang soeda loemrahnja jang katjilaka'an-katjilaka'an tida dateng dengan bersendirian. Mendadak sontak Giok Lim telah djato sakit. Satoe boelan ia tida bisa bangoen dan sependjang itoe satoe boelan, peroesahan di mana ia bakerdja soeda pake laen orang dan ia telah dikasih brenti.

Itoe pangidoepan jang tadinja begitoe beroenteng, maski sekarang berubah djadi melarat. Kiao Eng balik lagi pada tjara-pangidoepan seperti doeloe, waktoe masi tinggal pada ia poenja oh-oh, ja itoe bikin koewe. Gelap-boeta-rata ia moesti bangoen, masak koewe boeat dikirim djoelal dan di se belahnja itoe, ia moesti rawatin Giok Lim jang sakitnja belon djoega maoe mendingan.

Orang bisa bajangkan sendiri brapa melaratnja pangidoepan itoe. Itoe sedikit sekali panghasilan dari pendjoelalan koewe, Kiao Eng moesti pisahkan boeat ongkos idoeep dan ongkos berobatnja Giok Lim.

Sakitnja sang soeamj samingkin lama djadi samingkin hebat. Achirnja Kiao Eng djadi begitoe iboek, hingga ia ampir tida ada tempo lagi aken bikin koewe. Terkadang ia tida bikin dan djikaloe begitoe, tentoe sadja penghasilan tida masoek.

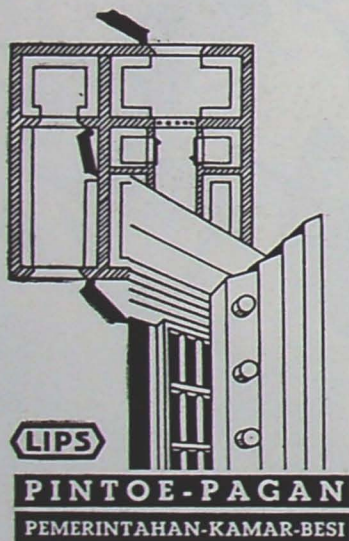
Aken menghiboerken ia poenja hati jang pepat, di waktoe senggang di siang hari, Kiao Eng soeka menenangkan ka roemah seblah, di mana ada tinggal satoe njonja djanda jang orang soeka panggil en-

tjim Liang. Roepa-roepanja entjim Liang menaro sympathie besar pada Kiao Eng, teroetama lantaran liat Kiao Eng poenja keradjinan dan kasetia'an aken membanting toelang goena ia poenja idoeep dan idoepnja ia poenja soeamj.

Di roemahnja entjim Liang ampir satiap hari aken dateng Swan Nio, satoe prampoean moeda, jang mendjadi see-ie dari salah satoe orang mam-poe. Swan Nio selamanja berpakean reboh dan tida perna kakoerangan oewang. Apabila ia berada di roemahnja entjim Liang, boleh dibilang ampir semoea toekang makanan jang liwat ia panggil aken dibeli makanannja. Saban-saban ia tawarken pada Kiao Eng djika ia-ini ada di sitoe, tapi Kiao Eng sanantiasa manoelak, sebab inget pada soeaminja.

O, alangkah Kiao Eng ingin sama laloewasannja seperti Swan Nio dalem perkara oewang. Kaloe begitoe, ia tentoe bisa makan segala apa jang isoeka, ia tentoe bisa obatken soeaminja dengan betoel dan ia tentoe tida saban-saban kakoerangan beras.....

„Kaoe ada setia, entji Eng,” kata Swan Nio pada satoe tempo. „Begini poenja melarat, en toch kaoe teroes toengkoelin..... Boeat akoe, akoe bilang teroes terang, akoe tida sanggoep. Oewang boeat akoe ada jang paling teroetama. Djikaloe akoe kakoerangan blandja, akoe rasanja seperti

Bahaya-bahaya baharoe mentoentoet selesai jang baharoe!

Bertambahan keterangan-kerdja djoega bergoena akan pertoe-kangan orang-mentelas dan lain orang-djahat. Dari sebab itoe, engkau poenja goena sendiri di-membiasakan engkau poenja kamar-besi dengan toentoetannja tempo baharoe. Toentoetan-itoe betoelnja selesai jang baharoe!

Mempalingkan akan itoe pada kita. Kita soeka menjatakan engkau dengan kita poenja bitjara. Kita djoega mendjadikan rentjana jang sempoerna oentoek pemerintahan jang baharoe.

Dengan perasaan selamat engkau boleh bitjara itoe, pertamata, sebab kita hendak mengenalkan engkau dengan pemerintahan Lips atau kamar-besi Lips, kedoea, sebab kita soedah membawah pemerintahan Lips jang besar sekali pada banjak kantor-oelang dan lain gedoeng-gedoeng didalam tanah Hindia. Kita poenja daftar-alamat orang-langgan boleh memberi jakin dari itoe.

Mententoekan sebeloemnja kasip.

LINDETEVES-STOKVIS

maoe mati sadja....."

„Abis bagimana, kaloe oewangnja tida ada," Kiao Eng soeka mendjawab.

„Itoe dianja. Memang tida bisa disangkal, oewang ada paling penting."

Di waktoe ia poelang ka roemah, Kiao Eng djadi berpikir. Bener, oewang ada jang paling penting. Tida bisa disangkal, oewang itoe besar sekali artinja. Djikaloe ia ada mempoenjai oewang, tentoe ia tida idoep begini melarat dengan soeaminja jang sedeng sakit. Djikaloe ia ada oewang, pasti Giok Lim soeda lama mendjadi semboeh dan seger. Djikaloe ia ada mempoenjai oewang, tentoe ia tida saban-saban moesti tahan lapar.....

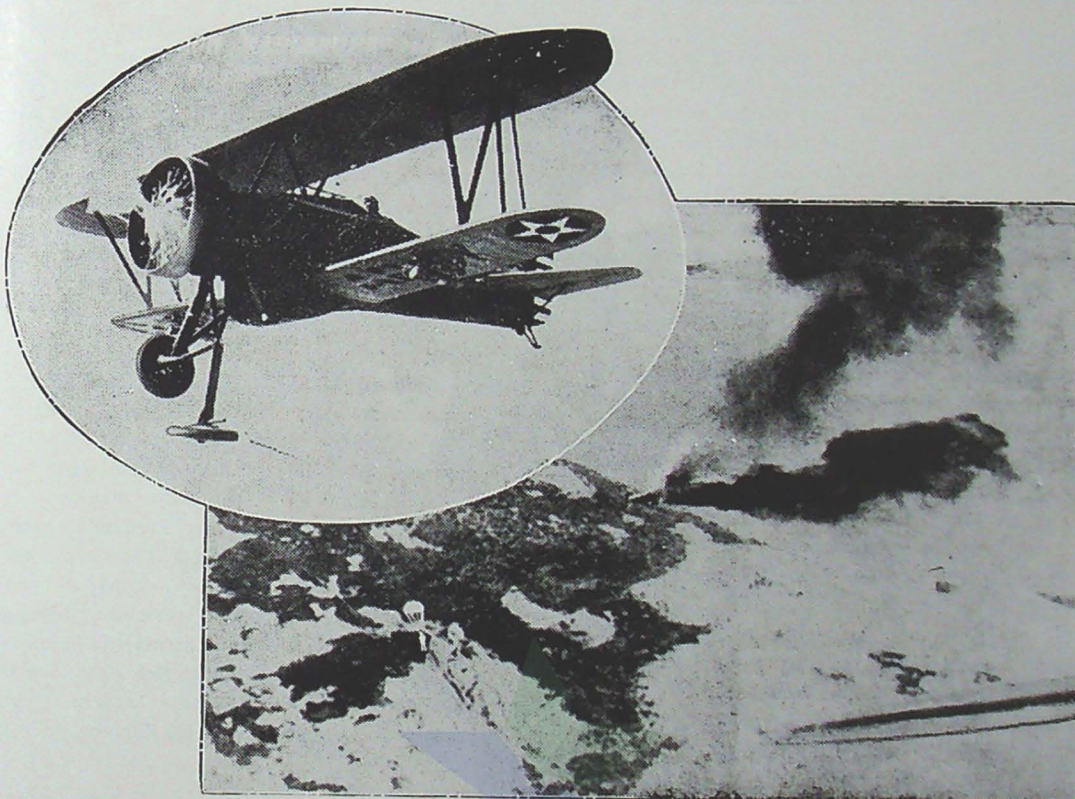
**

„Akoé tida bisa tinggalkan akoé poenja soemi, 'ko Siang Tjoen, sedeng ia masi begitoe sakit," berkata Kiao Eng dengan berlinang aer mata waktoe bitjara dengan Siang Tjoen di roemahnja entjim

Liong. Siang Tjoen mampir ka sitoe pada soeatoe hari dan telah ketemoe dengan Kiao Eng. Maski soeda mempoenjai istri, ia roepanja masi soeka pada Kiao Eng dan sedari itoe waktoe ampir satiap hari ia mampir, perloenja soepaja bisa dapetin Kiao Eng, sekalipoen tida sebagai istri pertama, boleh djoega sebagai istri kadoea.

Mangatahoei, bagimana melarat adanja Kiao Eng, ia soeda goenaken ia poenja oewang aken menjampeken maksoednja itoe. Demikian pada itoe waktoe ia telah toetoerken ia poenja maksoed pada Kiao Eng dan berdjandji dengan soenggoe-soenggoe bahoea ia aken bikin Kiao Eng manoe toet pangidoepan jang begitoe senang sabisanja, asal sadja maoe toeroet padanja.

„Akoé boekan minta kaeo tinggalkan Giok Lim sekarang," berkata Siang Tjoen. „Akoé bersedia aken toendjang kaeo poenja pangidoepan, akoé bersedia aken bri toendjangan brapa besar jang kaeo

JANG BISA BIKIN DJOEROETERBANG DJADI OEBANAN.— Baroe ini, koetika melajang sakean lama dengan ia poenja pesawat oedara, luitenant-vliegenier Amerikaan Hatcher di California dapet kabar radio, bahoea pekakas mendarat dari ia poenja pesawat antjoer. Doea satengah djam ia melajang teroes dengan mengatahoei, bahoea satoe pertjoba'an mendarat sama artinja seperti mentjari mati. Achirnja ia lompat dengan parachute dan mendarat dengan slamet. Pesawatnja djato antjoer. Di dalem boenderan adalah itoe pesawat dengan seblah roda berglantoengan. Di kanan adalah waktoe Hatcher lompat dengan parachute.

minta, goena kae poenja idoep, sekalian goena ongkos berobatnja Giok Lim. Dengan perdjandjian..... bahoea djikaloe Giok Lim soeda semboeh beoel..... Kaeo tentoe mengarti."

Kiao Eng berdiam. Depan matanja berbajang Giok Lim, jang lagi berbaring dengan moeka poetjat dan badan rongsok. O, alangkah ia ingin, Giok Lim lekas semboeh, alangkah ia ingin Giok Lim seger kembali. Boekan kerna tawaran dari Siang Tjoen, hanja kerna dengan satoeloensja hati. Tapi, dengan apa ia moesti semboehken Giok Lim djika tida mempoenjai oewang?

Depan matanja lebih djaoe berbajang pendaringan berasnja jang saban-saban kosong. Alangkah ia ingin itoe pendaringan selamanja berisih! Alangkah ia ingin selamanja ada tjoekoep makan boeat disoegoehken pada soeaminja jang sakit agar lekas mendjadi koekat dan sehat.

Siang Tjoen merogo kantong dalem. Ia kaloearken bebrapa lembar oewang kertas.

„Pegang ini," ia berkata sembari sodorken itoe pada Kiao Eng.

Kiao Eng mengawasin itoe oewang dengan paras kapingin. Tapi ia bersangsi. Apa ia tida melanggar kasetia'an djikaloe ia trima itoe oewang? Tapi oewang itoe ada perloe, perloe sekali, boekan sadja goena idoep, hanja djoega boeat kembalikan kasehatannja Giok Lim, boeat toeloeng djiwanja itoe soeami jang terantjem bahaja Elmaoet.....

Achir-achir ia ambil poetoesan pasti. Ia trima itoe.....

Bebrapa boelan berselang.

Pelahan tapi tentoe Giok Lim telah mendjadi semboeh. Achir-achir ia soeda tjoekoep koekat aken kaloear roemah boeat tjari pakerdja'an. Satiap hari ia pergi kaloear dan djika ia poelang ka roemah, ia dapetken Kiao Eng sanantiasa lagi berada dalem kadoekahan. Maski didesek bagimana, Kiao Eng tida maoe bilangken sebabnja.

Pada soeatoe hari Giok Lim telah berhasil dapet pakerdja'an di salah satoe toko. Gadjinja ketjil, tapi toch itoe berarti satoe pentjarian tentoe. Besok ia disoeroe kembali. Dengan girang ia boeroe-boeroe poelang boeat sampeken itoe kabar baik pada Kiao Eng, soepaja sang istri tida sanantiasa bersehid. Tapi ia tida dapetken Kiao Eng di roemah. Sekalian ia dapet kanjata'an, pakean-pakeannja Kiao Eng poen tida ada. Giok Lim djadi sanget bertjeket dan pergi tanjakan pada entjim Liang. Dari ini entjim Giok Lim dapet satoe soerat jang katanja ditinggalken oleh Kiao Eng:

„Giok Lim jang baik,

„Djangan tjari akoe, djodo kita soeda poe-

HIRISAN

ada satoe obat jang soedah ditjoba menoe-roet ilmoe pengatahoean dengan dapetken hasil-hasil jang baik sekali boeat membasmi segala roepa penjakit koelit.

Harga satoe tube f 1.50

toes sampe di sini. Akoe tida sanggoep manontoet pangidoepan begini lebih lama.

Dari akoe jang hina,
Kiao Eng".

Giok Lim djadi limboeng koetika batja itoe. Sakoenoeng-koenoeng ia djadi beringas. O, prampoean!..... Ja, ia sabetoelnja moesti insaf, jang kaberontoengan roemah tangga teroetama berdasar atas kekajahan. Ia djadinja keliroe sangkah, bahoea Kiao Eng ada tjoekoep setia.....

Bebrapa boelan kamoedian, sasoeda ia bakerdja dengan tetep dan manontoet pangidoepan jang mendingan, Giok Lim trima satoe soerat per post, boenjinja seperti berikoet:

„Giok Lim,

„Ampeuken akoe, djikaloe kaeo anggep akoe bersalah; akoe betoel berboeat dosa terhadap kaeo, tapi akoe lakoeken itoe dengan kainsafan bahoea itoe poen ada boeat kaeo poenja kapentingan sendiri.

„Sedari tinggalken kaeo, akoe telah mendjadi istri-kadoea dari Siang Tjoen. Ia djoe-galah jang telah briken oewang padakoe sepandjang sakean tempo terseboet, hingga kaeo bisa berobat dengan betoel sampe mendjadi semboeh. Tapi boeat itoe akoe moesti berdjandji, bahoea sasoedanja kaeo semboeh, akoe aken bertjerei dari kaeo dan toeroet padanja.

„Giok Lim, — Akoe tida ada laen djalan. Djikaloe akoe tida trima itoe perdjandjian, soeda ampir pasti bahoea kaeo aken mendjadi korban dari panjakitmoe, sebab oewang kita tida ada mempoenjai.

„Sekarang akoe baroe insaf, bahoea oewang ada berkoeasa besar. Akoe tinggalken kaeo,

BALAPAN KOEDA DI NEWMARKET.— Satoe moment dari itoe balapan jang dimenangkan oleh Gordon Richards jang manoenggang Lobau (seblah depan).

Giok Lim, dengan hati berdarah, sebab akoe betot akoe poenja tjinta padamoe dengan akar-akarnja. Slang Tjoen pikir, dengan ia poenja oewang, ia bisa dapet tjintakoe. Tapi ia keliroe. Oewang itoe betoel bisa dapetken toeboehkoe, tapi akoe poenja njawah ada pada kae, Giok Lim, tjintakoe tetep ada padamoe.

„Kekajahan, dengan mana Siang Tjoen oeroekin padakoe tida ada artinja apa-apa. Itoe segala kamenteregan tida dapet meringanken rasa sakit dari itoe loeka jang terbit di hatikoe. Kamenteregan itoe tida dapet malinjapken kesangsara'an hati jang akoe alamken.

„Dengen kae akoe idoep dalem kamelara-

tan, Giok Lim, tapi soekmakoe dapet kapoe-wasan. Dengen Siang Tjoen akoe idoep dalem segala kamenteregan, tapi soekmakoe mengalami kesangsara'an.

„Idoep dengan ini tjara, tida ada goenanja apa-apa. Dari itoe, akoe ambil poetoesan aken lebih baik binasa. Djika soerat ini sampe di tanganmoe, brangkalih akoe tida ada lagi dalem doenia. Sebab..... akoe pikir, ada lebih baik soesoel akoe poenja oh-oh dan kae poenja jboe ka tempat bakah.....

„Maoetah kae ampoenken akoe, Lim?

Dart akoe,
KIAO ENG”.

Doenia Sport

PAMANDANGAN VOETBAL MINGGOEAN.

Djalannja competitie di ini minggoe tida ada manjoegoehken hal-hal jang loear biasa. Pertamata, jang S.V.J.A. aken menang dari Vios, itoelah ada bersatoedjoean sama orang poenja doega'an, maka djoega itoe uitslag 4—0 boeat kemenangan kawan-kawannja Wattimena tida membikin orang djadi heran.

Boeat Vios ini uitslag ada berarti satoe kasoedahan jang menjedihken. Marika kadeser ka tempat paling boentjit, satoe kadoedoekan jang boekannja moestail aken mendjadi permanent djikaloe marika tida lekas perbaeki diri.

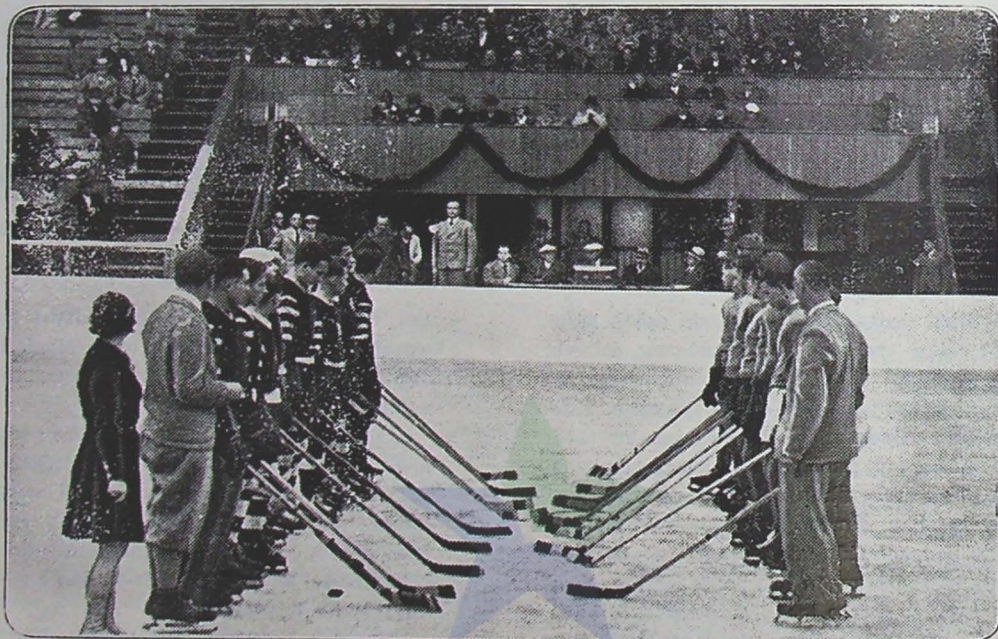
Kita doega, adalah antara Vios, B.V.C. dan boekan moestail djoega T.N.H. aken terdjadi satoe pergoeletan boeat tempat jng paling boentjit. Kans paling besar boeat lolosken diri dari itoe „kahormatan" kita briken pada B.V.C. jang, dengan marika poenja enthusiasme besar dalem sasoeatoe wedstrijd, malah boekan moestail bisa bikin kalangka-

boet djalannja pereboetan kampioenschap.

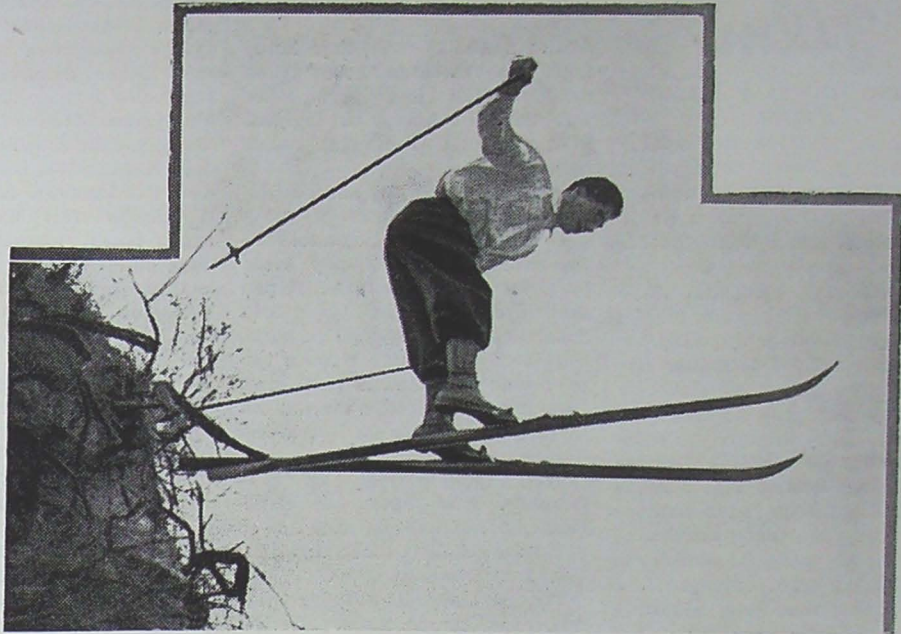
Sedeng S.V.J.A. perbaeki diri dan masi pertahan ken ia poenja kans ketjil atas kampioenschap, adalah Hercules samingkin banjak alamken puntenverlies. Di week-end jang laloe belang merah telah berhadapan dengan T.N.H. di lapangan Petaksinkian dan telah tinggalkan satoe punt di sitoe dalem satoe dalem satoe gelijk spel (1—1). Dengan begitoe, belang-merah telah kailangan 7 punt dan, djikaloe tida ada kedjadian hal-hal loear biasa, boleh dibilang merah soeda uitgeschakeld dari pergoeletan kampioenschap.

Di ini week-end orang teroetama toedjoeken perhatian pada itoe satoe wedstrijd jang penting, jaitoe U.M.S. versus S.V.B.B. Baek kita tida ramalken dari di moeka bagaimana kasoedahannja ini wedstrijd, tapi kita merasa pasti jang di itoe hari lapangan Petaksinkian aken kebandjiran penonton!

Laen wedstrijd 1e klasse boeat ini minggoe adalah antara Oliveo dan T.N.H. Bila mae maen

OLYMPIC GAMES jang aken dateng.— IJs-stadion di Garmisch Partenkirshen baroe ini soeda diboeka dengan satoe ijshockey-wedstrijd antara Berlin dan Beieren jang berachir gelijk. Kadoea teams sabelon bertanding.

NEDERLAND poenja djempolan ski, Jan Boom, lagi train di boekit-boekit pasir di pantei laot di dekat Wassenaar.

dengan enthousiasme penoeh, kita briken kans djoe-ga pada orang-orangnja Ngiam Khong aken kaloe ar sebagai winners.

Di dalem 2e klasse A Sparta 1 telah berhadapan dengan ia poenja rivaal, V.V.M. 1. Kasoedahan-nja adalah satoe gelijke spel, dengan kasoedahan mana Sparta teroes pertahanken ia poenja kadoedoekan dan kans jang terlebih baek dari V.V.M. ers.

Laen pertandingan dalem ini golongan adalah antara Oliveo 3 dan B.V.V. 1 di mana jang terseboet doeloean dikirim poelang dengan kekalahan 1—5, hingga menempati teroes kadoedoekan di seblah bawahan.

Dalem 2e klasse B tida ada dilakoeken pertandingan apa-apa.

Pertandingan penting dalem 2e klasse A di ini week-end adalah antara Sparta 1 versus S.V.B.B. 2. Sampe sebegitooe djaoe B.B.-reserves ada mamegang 2 punten voorsprong atas Sparta dan djikaloe ini week-end marika terpleset, maka antara itoe doea rivaal aken tida ada perbedahan punt dan competitie pasti aken djadi lebih menarik dengan V.V.M.-ers masih pertahanken medezeggenschap atas pereboetan tempat paling atas.

Programma boeat 2e klasse B adalah antara Oliveo 2 versus Vios 2.

Competitiestand:

1e klasse:

	Maen	Menang	Serie	Kalah	Punt	Doelvoor	Doeltegen
1e klasse:							
U.M.S.		6	5	—	1	10	19—6
S.V.B.B.		6	3	3	—	9	8—5
S.V.J.A.		7	3	3	1	9	21—11
Hercules		7	2	3	2	7	13—11
Oliveo		6	3	—	3	6	13—20
T.N.H.		6	—	4	2	4	9—14
B.V.C.		7	2	—	5	4	10—15
Vios		7	1	1	5	3	11—22

2e klasse A:

S.V.B.B. 2	7	6	1	—	13	18—5
Sparta 1	7	4	3	—	11	24—13
V.V.M. 1	7	4	1	2	9	21—11
B.V.V. 1	8	3	1	4	7	21—26
U.M.S. 3	7	3	—	4	6	21—19
Hercules 2	7	3	—	4	6	15—14
Assihaam 2	7	2	1	4	3 ¹⁾	18—25
Oliveo 3	8	—	1	7	1	10—35

¹⁾ Assihaam 2 potong 2 punt.

Film

KONING GUSTAAF DALEM FILM.

„Svensk Filmindustri” film-onderneming Zweed jang paling besar tida lama lagi aken bikin doea films pendek, dimana Radja Gustaaf ada maen dalem hoofdrol.

Dengen tida mengenal tjape itoe „cameramen” soedah ikoetin itoe radja; succes jang paling besar soedah didapet di waktue Radja Gustaaf sedeng memboeroeh. Terhadep pada orang-orang dari industrie film sebagai djoega terhadep pada wakil2 pers radja Gustaaf selaloe manis sekali Boedi-bahasannya. Atas bantoeannya Radja Gustaaf pakerdjaannya itoe doea doea fotograaf soedah dibikin banjak lebih entengan.

Itoe doea films jang sekarang soedah rampoeng dan tida lama lagi aken dipertoendjoekin dalem bangsal-bangsang gambar idoe di Stockholm sebagian besar meloekiskan penghidoepan orang-orang dalem tempat kadiamanja radja di moesin panas, di Tullgarn dan Solliden.

... INTERVIEW PADA JAMES CAGNEY.

— Nona jang baek, kaeo hendak interview pada James Cagney? Kaloe begitoe kita moesti telepon doeloe ka roemahnja. Kita moesti ka tahoe Miss Soandso, jang Jimmy soesah sekali diketemoeken sebab ia tida katentoean tempatnja. Lagian sebenernja sekarang ia soedah moesti sampe di sini.

— Hallo, saja bitjara denga Mr. Cagney.

— Di sini ada Warner Bros studio's. Oh, saja bitjara dengan njoenja Cagney?

— Apa saja boleh bitjara dengan Jimmy sabentar?

— Oh, ja. Djam brapa ia telah berangkat? Trima kasih. Saja maoe kasih taoe, ada orang hendak bikin interview padanja. Saja nanti tjoba tahan ia di sini.

Ia tinggal djaoe dari sini, djadi nja ia moesti bikin perdjalanan lama sabelonnja sampe ka mari. Nanti saja kasih taoe sama pendjaga di depan.

— Hallo, hoofdpoort?

— Apa Cagne soeda sampe?

— Soeda brapa lama berselang? Trima kasih.

Kita nanti tjari ia. Saja harep nona tida kabهران boeat djalan dengan sedikit tjepet, kerna kaloe tida nanti ia kaboeroe lari lagi. Kita nanti tanja kaerangan doeloe pada portier.

— Apa kaeo orang ada liat James Cagney?

— All right, miss Soandso. Portier bilang, jang Jimmy soeda pergi ka djoeroesan sana. Kapan kita djalan dengan tjepet kita masih kaboeroe soesoel padanja. Saja toch tida djalan terlaloe tjepet? Biar bagaimana ia pasti aken liwat depan garderobe. Marilah kita pergi menoedjoe ka itoe afdeeling.

Wel, djangan bingoeng, Miss Soandso. Kita aken soesoel padanja. Brangkali ia masi ada di conversatiezaal. Ia soeka sekali bitjaraken oeroesan politiek.

Djoega di sini Jimmy tida ada. Saja nanti tanja pada Howard, apa ia telah liat Jimmy liwat apa tida. Marika ada begitoe rapet satoe-sama-laen.

Loetjoe. Howard rasa ia ada di inspectiekamer. Jimmy ada kandoeng banjak pengharepan-pengharepan baek. Sering sering ia dapat bevliegning boeat bikin tjerita. Saja nanti tjoba tanja katerangan pada secretaresse dari inspecteur apa Cagney ada di sini. Saja moelai pertjaja jang Cagney ada mendjadi soedaranja „orang jang tida kaliatan”. Ethel, secretaresse dari inspecteur bilang, jang Cagney be-toel tadi ada datang, tapi bebrapa menit berselang soeda berlaloe lagi.

Ia rasa Cagney soeda pergi pada

Joe E. Brown. Apa baek kita lari sadja. Letaknja itoe tempat ijace djoega Jimmy dan Joe ada sobat-sobat baek. Sekarang kita orang tida boleh bitjara sebab lagi dibikin opname satoe scene.

Na, itoe dia Joe sedeng naek spada. Kapan kita denger tanda bel doea kali tandanja scene itoe moesti dibikin dari baroe, dan kita orang boleh masoek, Marika sedeng bikin opname film „De Zesdaagsche”. Kapan nona soeka menoenggoe sabentar di sini, saja nanti liat apa soeda datang gilranja Jimmy.

— Apa kaeo orang ada jang liat Jimmy Cagney? Akoe tida mengarti, ka mana ia pergi. Apa ia baroe sadja berlaloe?

— Saja menjesel sekali, Miss Scandso, tapi marilah kita tjari lagi padanja.

Jimmy soeda pergi ka cantine. Kita tentoe bisa ketemoeken padanja di sana, kaloe kita djalan dengan tjepet. Nah, sekarang kita soeda sampe.

— Apa ada jang liat pada Jimmy Cagney?

— Liat, tapi ia baroe sadja berlaloe. Apa kaeo masi belon merasa djengkel, Miss Soandso? Jimmy baroesan sadja ada di sini, tapi kembalikan ia soeda pergi. Marilah kita tjoba pegat ia di utgang. Ka mari lekas.

— Apa ada jang liat Jimmy Cagney?

— Apa? Ia baroe sadja berangkat pergi? Nona taoe apa kita moesti berboeat? Kita moesti tjoba soesoel ia dengan auto. Hei, chef, lekas panggilken perteloengan pertama pada katjilaka'an. Miss Soandso soeda pangsan.....

Mary Brian dan Charles Rogers, itoe doea bintang film termashoer, jang dikabarken bertoendangan satoe sama laen.

LORETTA YOUNG, itoe filmaatrice terkenal, dalem satoo costum loear biasa. Ini pakean ia pake dalem film „Shanghai”.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

R o e p a - r o e p a

PANORAMA

HARGA ABONNEMENT
Boeat Indonesia 3 boelan ... f 2,50
Loear Indonesia 3 boelan ... f 4.—

TARIEF ADVERTENTIE:
Dikirim atas perminta'an.
Bureaux: Stadhuisplein 41
Tel. Nos. Bt. 1092 en 1739

TEEKENAN BODJI.

Penggambar gedjos: Brapa kaeo taksir akoe bisa dapet boeat ini gambar?

Tetamoe: Kaloe akoe djadi hakim, paling sedikit tiga boelan....

BERPISAH.

Si Dia: Dari pada kita tarik orat 'adja, baekan kita berpisah 'dah.....

1878

BANJAK „OEROESANNJA”.

Bakal mertoea: Akoe soeda selidikin kaeo poenja tingkalakoe.

Bakal mantoe: Dan akoe djoega soeda tjari katerangan tentang kaeo.....

Bakal mertoea: Eh..... eh..... baekan kita omongin laen oeroesan sadja.....

MASI MENDING.

— Goea ada mempoenjai tiga anak prampoean dan belon ada barang satoe mantoe lelaki.

— Loe masi mending. Goea ada poenja satoe anak prampoean, dan mantoe goea jang sekarang adalah jang katiga.....

ANAK DJEMAN SEKARANG.

Kongtjeng Jr. (sasoeda dengerin mamatjangnja menjanji satenga djam): Wah! Bae'an mamatjang pergi sadja, akoe sekarang maoe tidoer.....

BABY AUTO.

Politie-agent: Mana rijbewijs?
Automobilist: Wah!..... kaloe-pa'an.

Politie-agent: Tida boleh naekin, moesti kempit sadja doeloe ka roemah boeat ambil rijbewijs.

JANG DIPIKIRIN.

— Wah! Si Gendoet katjemplong di laet!.....

— Tjilaka! Kita djadi kakoerangan satoe kawan maen.....

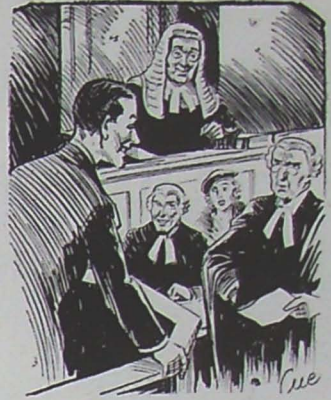
Goeroe: Johnny, kaloe baroe poenja lboe oetang toekang wa-roeng 2 roepia, oetang toekang da-ging 1½ roepia, oetang toekang soesoe 3 roepia, oetang toekang areng 4 roepia.....

Johnny: Wah, kaloe 'oeda begi-toe, kita boeroe-boeroe pindah ka laen tempat.....

Njonja: Kaloe kae kasih akoe taoe, apa jang kae pikir, akoe aken kasih kae sabengol.

Katjoeng: Boeat apa sabengol, itoe koewe-koewe harganja satoe bidji lima cent.....

Hakim: Kae soeda denger apa jang itoe saksi bilang. Apa kae mae sangkal itoe?

Persakitan: Akoe tjoema mae bilang, bahoea djikaloe apa jang ia tjerita ada betoel, njatalan akoe ini ada satoe pendjoesta besar!...

HARI APES.

— Kenapa loe mantjing hari Djoemahat? Apa loe kaga taoe, ini hari apes?

— Ja, tapi boeat ikan djoega boleh djadi ini ada hari apes.....

PEDES.

Tetamoe: Satoe roemah jang manjenangken sekali. Tapi, apa kae tida merasa kesel tinggal di ini tempat jang begini sepi?

Toe an roemah: Kesel apanja? Tetamoe-tetamoe toch tida sering datang.....

APAKAH PEMBATJA TAOE...

— bahoea di Engeland ada sa-toe pakoempoelan jang memake nama „Tante dengan soeka sendiri?

— bahoewa anggota - anggota itoe pakoempoelan tiap-tiap lohor atawa malem dengan soeka sendiri mendjagain anak - anak atawa orang-orang jang bertjatjat anggota toeboehnja, jaitoe orang-orang jang tida mampoe?

— bahoewa boeat itoe marika tida trima bajaran?

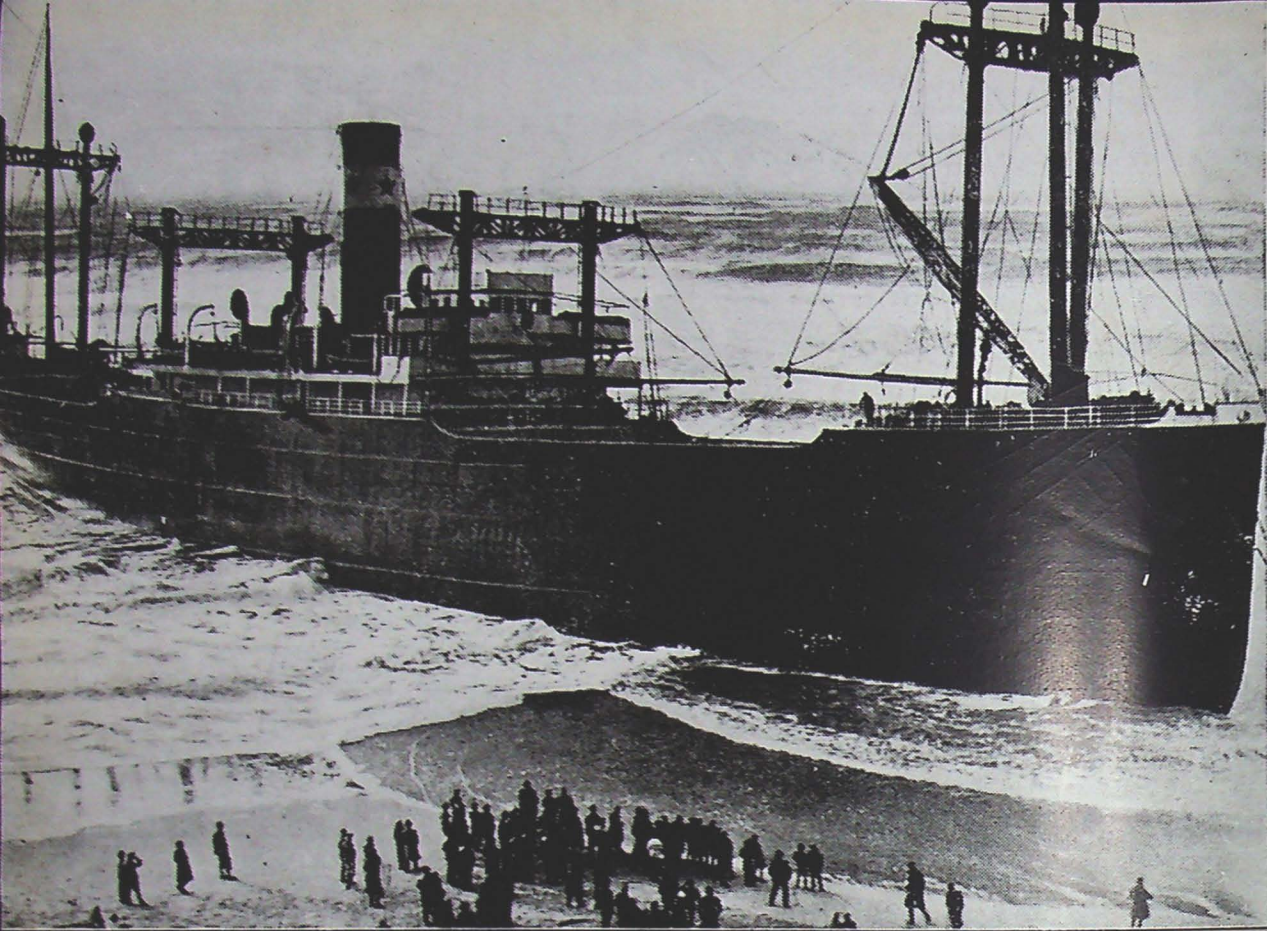
— bahoewa, djika pakoempoelan terseboet djoega ada di sini, tentoe banjak orang jang soeka oendang anggota-anggotanja toe-loeng djagain anak ketjil atawa orang sakit, soepaja orang-orang itoe bisa mangasoh sabentar?

— bahoewa di Meppo ampir tiap koelawarga ada mempoenjai saekor kambing piaraan?

— bahoewa, soepaja djadi bagoes, binatang-binatang itoe ditjat warnawarna, seperti moeloetnja merah, koepingnja idjo, boentoetnja merah dan badannja belang-belang?

— bahoewa, kaloe orang tida taoe, gampang orang sangkah itoe ada binatang-binatang loear biasa?

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

*Kapal Fransch „Adror” jang terdam
par kandas di pantei Sylt, salah sa-
toe poelo di deket pantei Nederland.*

Djasanja si Koeroes

Oleh: BO SIANG KAN.

Di Tjoe-jang-tin, satoe tempat jang letaknja di sebelah Oetara dari prov. Hokkian ada satoe pamoe-da jang mendjagoin bernama Tjoe Kie Lin.

Ini Tjoe Kie Lin tabeatnja ada berangasan dan sekaker, moekanja itam seperti pantat koewali; djoestroe lantaran iapoenja moeka jang itam ketambahan ia ada pande bersilat, maka ia mendapat djoeloe kan Ouw-bin-houw atawa „matjan moeka itam”.

Itoe djoeloe kan jang pendoedoek Tjoe-jang-tin briken padanja, ia telah samboet dengen girang sekali. Ia anggep dirinja ada satoe djagoan jang soeker mendapat tandingan, maka djoega tingkahnja ada begitoe meletik, hingga marika jang menjaksiken iapoenja laga-lagoe diam-diam merasa sebal. Aken tetapi marika tida berani oendjoekken pengrasah an koerang senang di depannja itoe matjan moeka itam, hanja marika soeka kasak-koesoek di belakangnja oetaraken pengrasah an tida soekanja pada Tjoe Kie Lin.

Selaennja gagah, berangasan dan sekaker, djoega Tjoe Kie Lin itoe soeka sekali sama paras elok. Ia ada piara bebrapa goendik, tapi itoe roepanja tida membikin ia senang dan koerang poewas, maka sering sekali ia soeka menggrajangin orang poenja istri atawa anak prawan. Kaloe ia melamar dengen djalan aloes tida dikasi soeda tentoe ia kirim goendal-goendalnja boeat satronin itoe prampoean jang ia maein. Tida sebrapa soeker goendal-goendalnja si matjan moeka itam bisa dapet reboet itoe korban dari tangannja si soeami atawa orang toeanja (kaloe itoe korban ada gadis). Djoestroe ini kelakoean jang sawenang-wenang dari Ouw-bin-houw membikin pendoedoek Tjoe-jang-tin merasa moerka, tapi marika tinggal pendem sadja itoe kamoerkahan sebab selaennja koeatirken kegagahannja itoe pengroesak, djoega Tjoe Kie Lin itoe ada kaponakannja Tikoan di itoe tempat jang berpengaroeh.

Tjoe Tjoan Leng, begitoeelah namanja Tjoe Kie Lin poenja ajah.

Ia ini tabeatnja berbedahan dengen anaknja, kaloe anaknja soeka berboeat sawenang-wenang dan perkosa pada orang poenja anak istri, adalah tabeatnja Tjoe Tjoan Leng soeka sekali menoeloeng pada sesamanja manoesia.

Sering Tjoan Leng mendenger pengadoeannja bebrapa pendoedoek jang di djadikan korban oleh anaknja, itoe orang toea soeka tegor pedes sekali

pada Kie Lin dan diantjem dengen bengis kaloe berani berboeat kedjahatan. Kie Lien takoet sama ajahnja, maka depan sang ajah ia berdjandji aken toentoe penghidoepannja dalem djalanan jang baik, tapi sabenernja tida begitoe. Tatkala soeda tida berhadapan dengen sang ajah kelakoeannja Kie Lien sedikit poen tida berobah.

Maka sedari banjak kali ia mendapat tegoran dari ajahnja, kaloe ia berboeat sawenang-wenang sebrapa bisa ia lakoe kan dengen tertip soepaja ajahnja tida mendapat taoe.

Pada satoe hari waktue ia sedeng berada dalem satoe roemah kapoenjahannja Ouw Leng, di mana ia berkoempoel dengen goembirah sama goendal-goendalnja sakoenoeng-koenoeng ada dateng ma-soek satoe orang jang bermoe ka poetih ka dalem itoe restaurat, siapa dengen soeara keras telah minta disediakan makanan dengen lekas.

Tapi ternjata treakannja itoe si moeka poetih tida diladenin sedikit djoega oleh djongos-djongosnja itoe roemah makan. Hal mana membikin si moeka poetih begitoe goesar, ia laloe tarik satoe djongos jang lagi djalan bawa makanan boeat Tjoe Kie Lien bersantap, siapa ia telah angkat dan lemparin begitoe roepa, sahingga itoe djongos kanjoek-noek dipodjokan dengen merintih-rintih.

„Blnatang, apa akoe makan di sini tida aken bajar, makanja kae orang begitoe brani perlakoe kan dirikoe tida dengen hormat!”

Demikian itoe orang memaki.

Itoe djongos meratap-ratap minta ampoen waktue si moeka poetih maeo kirim tendangannja. Lantaran meliat itoe djongos jang meratap begitoe menarik pengrasah an kasian maka itoe orang gagah tida maeo teroesken niatannja. Hanja ia laloe menanja dari sebab apa makanja ia minta makanan tida disediakan dengen lekas.

Itoe djongos laloe toetoerken, makanja ia telaat ladenin pada itoe tetamoe kerna sedeng repot meladenin pada Tjoe Kie Lien

„Siapa itoe Tjoe Kie Lin jang begitoe dihormatin?” tanja si moeka poetih dengen heran, aken tetapi sabelonnja ia bisa landjoetken poela pertanjahannja sakoenoeng-koenoeng ada moentjoel orang moeka itam di depannja.

Dengen sabenernja djongos-djongos dalem itoe roemah makan, kaloe oepamanja sedeng kadatengan

Tjoe Kie Lin tida ada jang berani lajanin laen tetamoe, sebab marika koeatir dapet moerkah dari Tjoe Kie Lin, malah marika jang selagi bersantap di itoe roemah makan, kapan meliat ada Tjoe Kie Lin bersama-sama goendalnja dateng ka sitoe, sigra djoega marika pada ka loear, lantaran tida maoe beroeroesan sama si moeka itam jang djahat.

Tapi itoe hari dengan mendadakan ada saorang moeka poetih jang begitoe berani dan oendjoek kegagahannja dengan lempar satoe djongos ka podjokan lantaran tida dilajanin waktoe ia minta dise-diaken makanan.

Tjoe Kie Lin jang meliat kelakoeannja si moeka poetih mendjadi koerang senang dan sedikit heran, kenapa ada orang begitoe berani berboeat gila-gilaaan di depannja. Samentara goendal-goendalnja itoe waktoe soeda bersiap menoenggoe prentah dari madjikkannja, aken tetapi Tjoe Kie Lin melarang, maka ia sediri laloe menjamperi si moeka poetih. Waktoe soeda berhadapan Ouw-bin-houw laloe meneger:

„Kenapa kae bikin riboet di ini tempat, apa kae tida taoe ada siao-ya sedeng bersantap? Kaloe kae tjoema kesalahan sadja berboeat demikian kita bisa ma'afken dan lekas kae angkat kaki dari sini, tapi kaloe kae poenja perboeatan itoe dengan di sengadja dan maoe mentjari setori sama Siao-ya, djangan harep bisa poelang ka tempatmoe dengan badan masi oetoe. Hajo lekas bilang!”

Si moeka poetih memandang dengan tadjem pa-

da Tjoe Kie Lin.

„Akoetida perdoeli ada Siao-ya maoepoen Toa-ya jang lagi makan, tapi akoet sendiri dateng kemari maoe djoega aken tetapi ini djongos-djongos di sini begitoe koerang adjar dan tida memandang mata padakoe!” Kata si moeka poetih kamoedian:

„Ha ha ha,” Tjoe Kie Lin tertawa: „Bener-bener kae poenja mata boeta, sekalipoen meliat tida ada minjaknja, apa kae belon kenal dengan Ouw-bin-houw?”

„Akoetida tida kenal sama Ouw-bin-houw bagaimana romannja,” saoenja dengan pendek.

„Kaloe begitoe, akoet maoe perkenalkan, itoe orang ada ini dianja!”

Sambil kata demikian Tjoe Kie Lin toendjoek dirinja dengan roman mendjengekin.

„Oh, ini jang diseboet Ouw-bin-houw, kaloe begitoe akoet poenja kepelan boleh beladjar kenal!”

Tjoe Kie Lin mendelikn matanja tatkala mendengar oetjapannja si moeka poetih.

„Bangsat, kae berani moeloet besar di depan Siao-ya?!”

Si moeka poetih tjoema mesem mendengar perkatahannja Ouw-bin-houw.

Itoe orang pengawakannja tinggi besar, kalia-tannja sebat sekali gerak-gerakannja, tapi Ouw-bin-

„Soenggoe adjaib,” pikir Soan Tjoe dalem hahouw tida keder boeat hadeppen. Si moeka itam soeda banjak kali hadeppen orang-orang gagah jang

Di tepihnja Laoetan Itam di Schotschl, Soviet Rusland.

melantjong ka itoe tempat, aken tetapi sebegitoe djae ia bisa blin terbalik semoea jang maoe tjari setori padanja, itoe sebab djoega boeat hadeppen si moeka poetih Tjoe Kie Lin sedikit poen tida mersa keder hatinja.

Dengen sanget gosar kamoedian Tjoe Kie Lin treakin bebrapa goendalnja boeat geboekn itoe orang jang brani moeloet besar di hadepannja. Aken tetapi marika jang dateng deket, dengan lantas dikirim ka podjokan oleh si moeka poetih, Siapa poenja tendangan ada begitoe sebat dan dengan samentaran sadja ada lima goendalnja Tjoe Kie Lin jang djoempalitan tjioem tanah.

Itoe hal membikin Tjoe Kie Lin mendjadi marah.

„Bangsat, kaeo berani pertoendjoekken itoe kepandean jang tjetek depankoe? Liat kaeo poenja Siao-ya ambil kaeo poenja kepala!”

„Kaeo toeroen tangan lebih tjepet, memang ada paling baik!” saetnja si moeka petih tatkala mendenger treakannja Ouw-bin-houw.

Sigra djoega Tjoe Kie Lin kirim kepelannja jang dapet ditangkis dengan baik oleh si moeka poetih. Bebrapa korsi dan medja di itoe tempat telah djoempalitan malang melintang lantaran itoe perklaian. Sekarang meliat madjikannja sedeng bertempoer dan koeatir itoe madjikan kagok sama itoe korsi dan medja jang malang melintang, maka goendal goendalnja Tjoe Kie Lin jang soeda mendjadi petjoendang telah singkirin itoe rintangan, hingga dalem itoe roemah makan kadapetan satoe lapangan jang tjoekoop loewas boeat orang adoe tenaga.

Marika bertaroeng telah berdjalan 30 djoeroesan lebih, ternjata masing masing poenja kapandean ampir berimbang. Sampe di itoe waktoe marika jang menjaksiken itoe pertempoeran belon bisa memastiken siapa jang aken mendjadi petjoendang.

Tapi kapan ampat poeloeh djoeroesan sampe, sakoenjoeng-koenjoeng Ouw-bin-houw telah bertreak: „Pergi kaeo!”

Sigra djoega kaliatan si moeka poetih telah terplanting djoempalitan, tapi kamoedian ia bisa perbaekin poela dirinja dan sigra lari dengan mandjat dari djendela.

„Ha ha ha!” kadengeran Tjoe Kie Lin tertawa, ia poenja kagagahan toch tjoema sebegitoe sadja. Akeo kira tadinja ia ada mempoenjai kapandean jang tinggian dari siao-ya makanja maoe bermoeleot besar di depan Ouw-bin-houw, tida taoenja masi terlaloe tjetek boeat bisa saingin Siao-ya poenja kapandean.”

Gcendal-goendalnja Tjoe Kie Lin itoe waktoe maoe memboeroe kaloear boeat oedak si moeka poetih, aken tetapi Tjoe Kie Lin menjegah.

T. G. KIAT & Co.

SINGAPORE.

Branch: 24 Ipoh Road, Kuala-Lumpur.

Berniaga, dan import dari segala matjem tea, dari Java, Ceylon, Malaya.

Mempoenjai perhoeboengan, dan pendjoelan di seloeroeh tanah Malaya, British North Borneo, dan Southern Siam.

Kirim Toe'an poenja tjonto-tjonto kaloe Toe'an maoe kenalken Toe'an poenja barang di Malaya.

Biar sadja ia lari dan oendang iapoenja goeroe kemari, biar ia poenja goeroe taoe rasa djoega si matjan moeka itam poenja kapandean!”

Marika jang maoe memboeroe djadi oeroengken niatannja.

Kamoedian iaorang telah madjoeken roepa-roepa poedjian atas kepandeannja itoe madjikan. Hingga seperti jang soeda-soeda Ouw-bin-houw itoe waktoe telah pelemboengken dadanja dan merasa bangga dengan kapandeannja jang ia anggep soefer mendapet tandiangannja.

Ouw Leng, jang poenja itoe roemah makan, jang dari setadian telah mengoempet lantaran keta-koetan, sekarang moentjoelken poela kepalanja dan laloe menjamperin pada Tjoe Kie Lin, pada siapa ia laloe madjoeken poela roepa-roepa poedjian boeat kegagahannja si matjan moeka itam.

„Sebetolnja itoe pertandingan tida begitoe se-roeh, lantaran akeo lawan saorang jang kapandeannja disebelah bawah dari akeo, kapan nanti akeo ketemoe dengan saorang jang kapandeannja berimbang, di sitoe kaeo orang bakal saksiken satoe pertempoeran jang sengit dan mengagoemken!”

Demikian Tjoe Kie Lin bangga kapandeannja.

**

Tida heran, lantaran saban orang-orang gagah jang koendjoengin Tjoe-jang-tin bertingkah dan ketemoe dengan Ouw-bin-houw kena dikalahken, maka Tjoe Kie Lin anggep dirinja poenja kapanan soeda sampe dipoentjaknja dan boleh dibandingken dengan itoe orang-orang gagah jang berglandangan di kalangan Kang-ouw.

Semangkin hari iapoenja pakerdja'an semang-

Tanda apakah ini?

Ini ada tanda dari barang kloearan MAGGI jang bisa dikenalkan: TANDA FABRIEK.

**Tjoema ada saroepe kaldoe MAGGI^s BOUILLON
Tjoema ada saroepe saus MAGGI^s AROMA**

**Barang-barang ini bisa dikenalkan pada nama
M A G G I, pada etiket merah dan koening
dan pada tanda fabriek terseboet di-atas.**

**Kaldoe (blokjes) dan Aroma dengan ini
tanda-tanda tida bisa dilawan.**

kin sawenang-wenang.

Bebrapa pendoeoek jang mempoenjai sawah atawa pekarangan dimaoein oleh Tjoe Kie Lin zonder banjak tjerewet lagi telah dirampas kaloe dibeli dengan moerah-moerah tida maoe dikasih, begitoe djoega dengan prampoean jang itoe matjan moeka itam maoein kaloe tida dikasih diminta dengan djalan aloes telah dirampas dengan kedjem. Tapi marika semoea sebagaimana ditoelis disebelah atas se-laennja koeatirken kegagahannja si matjan moeka itam, djoega marika koeatirken pengaroehnja Tikoan jang perna kaponakan pada Ouw-bin-houw. Sabetoelnja jang terseboet belakangan telah djalanken kewadjibannja dengan adll, jang kaloe sadja itoe bebrapa pendoeoek tida takoet dengan sendirinja dan soeka adoeken itoe kedjadian pada Lioe Tikoan, nistjaja perkaranja aken dioeroes dengan samoestinja.

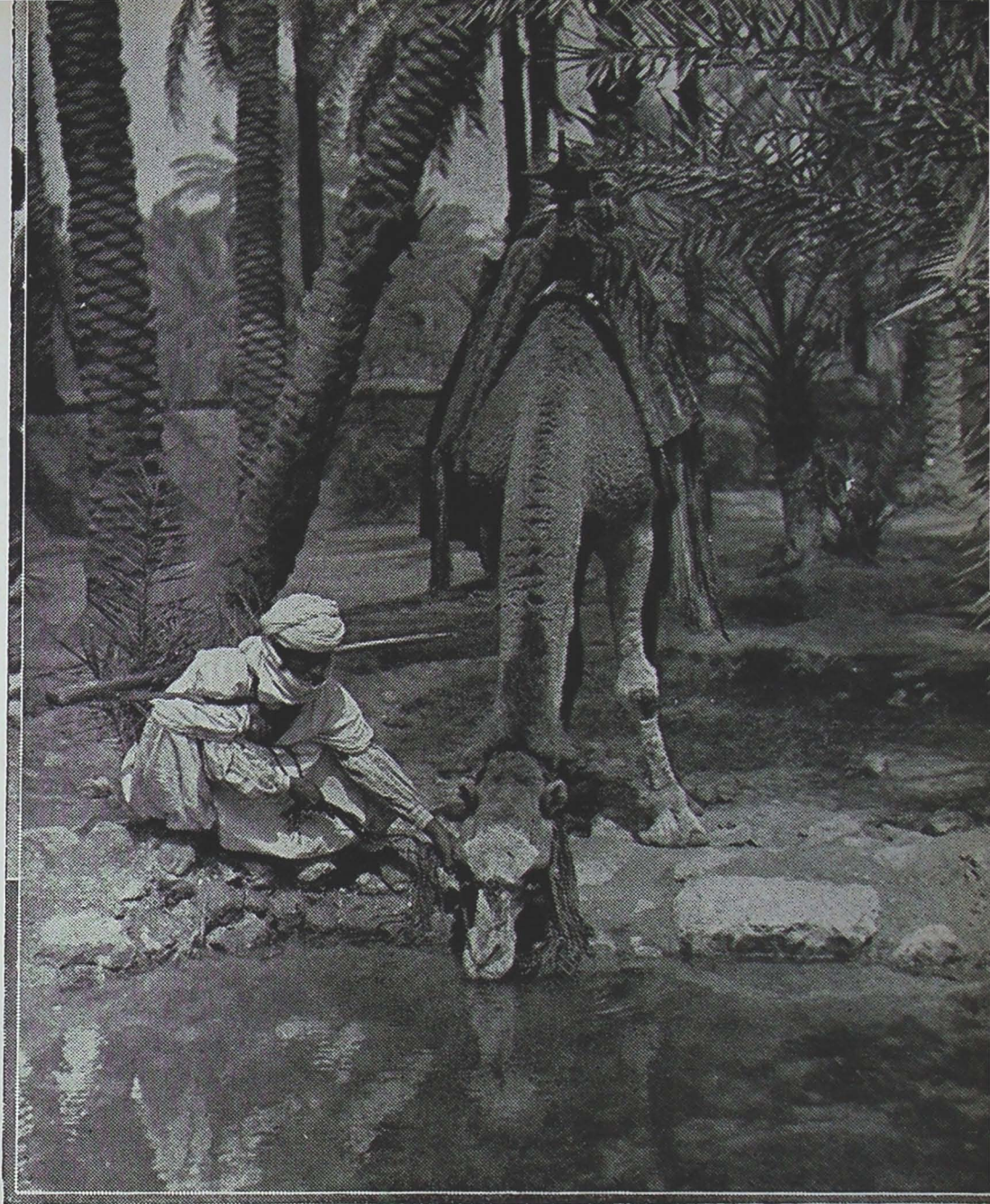
Lioe Tikoan tjoema taoe bahoea kaponakannja itoe ada saorang gagah. Banjak kali ia dapet denger tentang pertempoeran-pertempoeran jang dilakoe-

ken oleh kaponakannja, dan tiap kali itoe pembesar telah poedji kegagahannja iapoenja kaponakan, sebab dalem itoe bebrapa pertempoeran, senantiasa iapoenja kaponakan dapetken kamenangan.

Sering sekali Lioe Tikoan bitjaraken oeroesannja Tjoe Kie Lin jang gagah perkasa pada ajahnja si matjan moeka itam, ia telah poedji-poedji kegagahannja sang kaponakan, hingga dengan tida terasa Tjoe Tjoan Leng poen merasa kagoem dengan kapandeannja iapoenja poetra jang tinggi.....

Tapi terhadep itoe semoea, itoe doea orang toea matanja seperti boeta dengan kelakoean anaknja jang tersesat dan soeka berlakoe sawenang-wenang pada sesamanja, tjoema kapan marika mengatahoei setaoe marika aken bilang bagimana. Nistjaja sedikit banjak marika aken mengelah napas dan tjelah perboeatannja itoe anak moeda jang tersesat dan boleh djadi djoega aken ambil tindakan keras, soepaja itoe anak robah kelakoeannja jang melanggar atoeran.

(Aken, disamboeng).

*MINOEM DOELOE.... Satoe oase
di tengah padang pasir jung panas
di Afrika Timoer.*

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

HOE YONG TAN KIAM

(Samboengan Hoe Yong Kiam)

Menoeroel tjeritanja:

S I L I N G F U N G

Ditoetoerken oleh:

J E K A D E

18

„Awas, akoe aken inget betoel kaeo saorang!”
Dengen tjepet itoe kapala kalde singkirken diri, jang dibiarken oleh si nona, kerna dalem kadoedoe-kan sebagi ia itoe waktoe, tentoe sadja tida boleh terlaloe. Lantas bersama sama orangnja koelawar-ga Song, ia angkat Thay Tjoan dan Goat Yong ser-ta Gin Pin ka dalem, preksa marika poenja loeka.

Ternjata Thay Tjoan dapet poekoelan di bawah iga, di bagian mana telah bertanda mera sabesar mangkok, roepanja mendapet loeka helbat di da-lem. Gin Pin dapet totokan di bawah tetenja, jang lantas bertanda merah sabesar katjang koening, roepanja tida begitoe berat. Paling enteng adalan Goat Yong, kerna ini gadis tjoeama kena angkinnja si kapala goendoel, jang mengenai lapoenja poen-dak hingga ia djato roeboeh, tapi tida berarti.

Satelah meliat marika itoe poenja loeka-loeka. Soan Tjoe sigra pretah salah satoe boedjangnja toean roemah, pergi mengoendang thabib jang pan-de dalem ilmoe loeka di dalem.

Si thabib jang tida lama dateng dan selese prek-sa loeka-loeka marika, sigra gojang-gojang kapala seraja njataken pendapatannja:

„Loekanja Thay Tjoan dan Gin Pin soeda ma-soek ka dalem soemsoem, hingga soesah diobatin; tjoeama Goat Yong saorang jang bisa diteloeng.”

Boekan maen Soan Tjoe poenja perasahan ter-kejoet itoe waktoe, tapi ia tida poetoeh harepan, koetika itoe thabib berlaloe, ia sigra panggil poel; itoe boedak jang tadi diprentah oendang si thabib pada siapa ia tanja lagi, bahoea di mana ada laen thabib jang terlebih pande.

„Tida ada lagi selaennja di kota district,” dja-wab boedak terseboet. „Di sana ada satoe sinshe prampoean, jang kapandeannja amat loear biasa. tetapi ada soeker boeat orang bisa oendang pada-nja. . . .”

„Itoe tida apa,” kata Soan Tjoe dengen dapet harepan baroe. „Dari sini sampe di kota district toch tida brapa djaoeh, kita boleh pake djoli boe-wat angkoet jang sakit.”

„Tapi itoe lie-sinshe ada kliwat aneh,” kata poela itoe boedjang. „Kendati poen orang jang sak-it dibawa ka roemahnja, toch ia masih djoega tida mae kasih obat”

„Kenapa bisa begitoe?” Soan Tjoe tegesin de-ngen heran. „Dioendang ia tida mae, dibawain jang sakit ka roemahnja poen ia masih djoega ti-da mae obati, abis tjara bagaimana kita bisa kate-

moel padanja?”

„Orang jang sakit boekan haroes dibawa ka roemahnja, tetapi menoenggoe di tengah djalan ka-loe selagi ia kaloear djalan-djalan, lantas minta ia poenja pertoeoengan, pasti ia soeka meloeloesken. Tjoeama itoe djoega ada amat soesah, sebab lapoenja kaloear djalan djalan ada tida katentoean, begitoe poen tempatnja jang ia pergiken. Kaloe boeat ke-pandeannja, soedah tida oesah diroendingken lagi, biar poen loeka di dalem (siang) jang bagaimana beratnja djoega, kaloe ia jang obatin, tentoe lau-tas baek dengen gampang.”

Soan Tjoe djadi berpikir koetika mendenger itoe katerangan, kamoedian ia kata:

„Itoelah kita troesah roendingken poela, nanti sadja kaloe soeda sampe di roemahnja, kita boleh bakerdja dengen meliat salatan.”

Begitoealah dengen memake doea djoli ketjil, Thay Tjoan dan Gin Pin sigra di angkoet ka kota district, di mana terlebih doeloe marika tjari roema penginepan boeat taro jang sakit, kamoedian tjari taoe tempat tinggalnja itoe thabib prampoean jang begitoe disohorken.

Ternjata itoe sinshe ada tinggal di dalem gang Tjoe-tjioek-hang roemah nommer tiga, maka ka si-toe Sian Tjoe sigra dateng. Di depan pintoenja roe-mah itoe, ada ditempel merk besar dari ampat hoe-roef, jang berboenji Tjoe Ie Gie So, maka si nona mengarti, itoelah roemahnja si sinshe jang ia lagi tjari.

Lekas sekali pintoe diketok boeat tida lama, satoe lelaki antara oesiah doeabelas taon dan mem-poenjai paras tjakep, boeka pintoe dan tegor nona kita.

Soan Tjoe katawa, ia tanja:

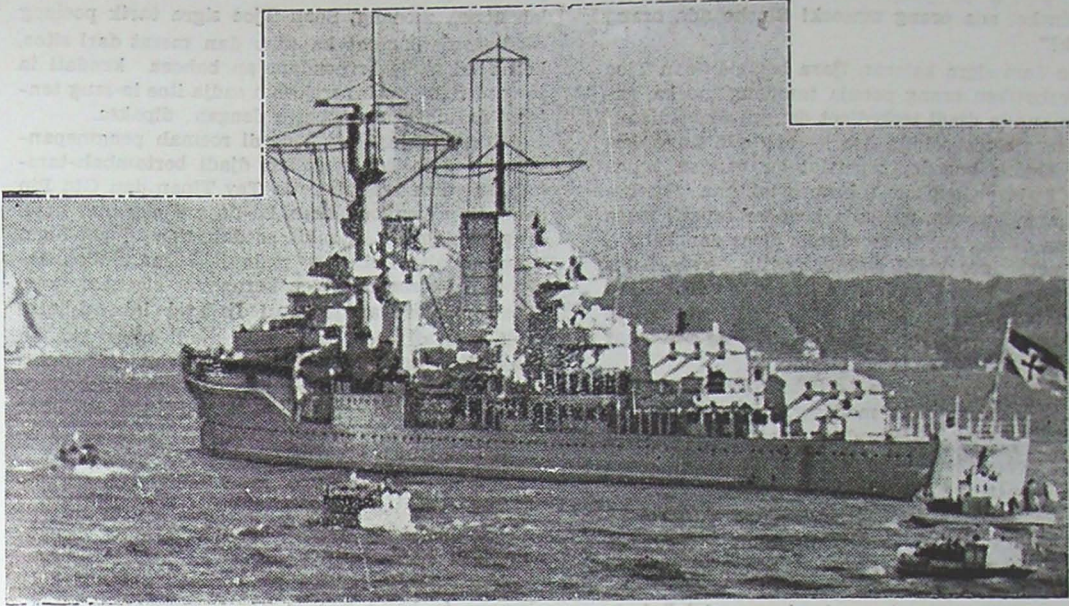
„Apa Tjo Sinshe ada di roemah? Kaloe ada, ha-rep kasih kabar padanja, bahoea Lo Soan Tjoe minta katemoe.”

Itoe botjah tida lantas mendjawab, ia awasin doeloe orang poenja moeka begitoe roepa, kamoed-ian baroe ia menjaoet:

„Brapa hari ini sinshe tida trima tetamoe, ma-ka laen hari sadja kaeo dateng poela.”

Lantas zonder toenggoe djawaban itoe botjah masoek dan koentji pintoe dari dalem.

Soan Tjoe djadi sanget djengkel, sedeng piki-rannja bakerdja keras; kamoedian pada lapoenja boeroeng jang mentjlok di poendaknja ia kata:

KRUISER DUITSCH „KARLSRUHE” baroe ini lakoeken pelajaran mengoelilingi doenia lamanja 8 boelan.
Foto di atas diambil waktoe itoe kruiser kaloear dari pelaboean Kiel.

„Moestika-koe, kae haroes toeloeng kauwnio, masoek ka dalem dan bikin sampe Tjo Sinshe maoe kaloear.”

„Baek, kouwnio toenggoelah di sini.”

Itoe boeroeng lantas terbang masoek, sembari terbang ia berseroeh-seroeh:

„Tjo Sinshe, ho-poopwee (moestika jang baek) datang: Tjo Sinshe, ho-poopwee datang!”

Itoe soeara treakan dari atas oedara, terlebih siang telah bikin thabib prampoean terkedjoet sekali, ia merasa aneh.

Thabib itoe ada orang she Tjo nama Ah Lam, waktoe moedanja telah mendapat pengadjaran dari saorang pande, jang telah toeroenken kepandennja semoea dalem ilmoe obat-obatan, tida perdoeli segala matjem penjakit slang atawa bebengkakan jang paling berat dan heibat, semoea ia bisa obatin sampe djadi baek. Tjoema tabeat dari Tjo Ie-seng ada kliwat loear biasa, tida maoe obatin orang dengan gampang. Dan jang paling aneh, ia amat soeka lelaki-lelaki moeda jang berparas tjakep, jang ia soeka adjak doedoek mengobrol depänberdepan, tetapi boeat plesiran dengan marika ia tida soeka sama sekali, ternyata koetika doeloelan ia masih koempoeiken anak-anak lelaki antara oeslah doea-poeleoh taon, jang sedeng berkobar napsoenja, hingga tempo ia adjak doedoek sama-sama, telah kaloearken tingkah jang tida sopan dan malah brani minta hal jang boekan-boekan padanja, hingga ia djadi goesar dan besoknja itoe anak-anak dioesir persetan. Lantaran itoe sateroesnja ia hanja pake anak-anak jang baroe beroesiah doebelas atawa tigabelas taon.

Waktoe si boeroeng Kakatoea bertreak-treak di atas, itoe Ie-seng djoestroe lagi beromong-omong

dengan satoe djedjaka di dalem kamar. Ia lantas kaloear dan dongak ka atas, koetika menjaksiken jang berseroeh-seroeh itoe tjoema satoe boeroeng, ia djadi ketawa.

„Ternjata kae jang bikin riboet!” katanja kamoodian. „Apa jang kae maoe?”

„Tjo Ie-seng, dengerlah perkatahannja ho-poopwee, lekas kaloear katemoeken akoe poenja nona”.

„Siapa kae poenja nona?”

„Lo Soan Tjoe, Lo Soan Tjoe!”

Sampe di sini itoe botjah jang tadi boeka pin-toe, jang sedari tadi diam sadja, lantas berpaling pada Ah Lam seraja berkata:

„Betoel di loear ada satoe nona moeda, jang hendak katemoei sinshe, tapi akoe telah toelak. Di poendaknja akoe liat ada mentjlok itoe boeroeng Kakatoea.”

Ah Lam manggoet seraja tertawa, ia bilang:

„Marika minta akoe kaloear, tentoe boeat oeroesannja orang sakit, jang hendak minta pertoe-loengankoe.

„Ho-popwee meneroesken itoe Ie-seng pada si boeroeng di atas, „lekas kae balik kaloear, kasi tace Lo Kouwnio djangan tjapeken diri mengoendang akoe, kerna akoe soedah taoe iapoenja maksoed kedatangan. Djangan ia tjoba tipoe akoe.....”

Satelah berkata itoe thabib aneh sigra masoek ka kamarnja boeat tida kaloear lagi.

Si boeroeng Kakatoea terpaksa terbang pada madjikkannja, kasih taoe apa jang telah terdjadi di dalem.

Diam-diam Soan Tjoe djadi mendongkol, hingga ahirnja ia liang sabar. Dengan sigra ia lompat ka dalem, di'koet oleh iapoenja boeroeng. Koetika sampe di depan kamarnja Tjo Ah Lam, marika di liat oleh satoe botjah tanggoeng, jang sigra berse-

roeh:

„Sinshe, ada orang masoek! Sinshe ada orang masoek!”

Tjo Lam sigra kaloe ar, tjara begitoe Soan Tjoe bisa perhatiken orang poenja tampang moeka, sa-telah mana ia djadi terkedjoet dengan diam-diam.

Ternjata toeboehnja itoe ie-seng ada tinggi-ke-tjil, moekanja boender seperti telor gangsa, sepasang alisnja melengkoeng bagoes laksana boelan dari tanggal moeda, matanja boender seperti mata boeroeng Hong, koelit moekanja aloes dan bertjaha, moeloetnja ketjil giginja poetih serta beres laksana moetiara. Dan jang paling menarik, adalah itoe ie-seng poenja potongan moeka, jang selaloe seperti bersenjoem. Pendeknja itoe ie-seng ada amat tjantik.

„Apatah kouwnio ada Lo Soan Tjoe?” achirnja itoe thabib prampoean meneger.

„Betoel,” djawab jang ditanja sambil manggoet dan tertawa. „Tjo Ie-seng itoe apa sian-kouw?”

Ah Lam manggoet boeroeng-oelang.

Sakoengjoeng koenjoeng Soan Tjoe lompat ka depannja itoe thabib, berloetoet sambil bilang:

„Ma'afkenlah akoe, sinshe, jang telah masoek dengan tjara sanget koerang-adjar.

„Djangan begitoe, kouwnio, bangoenlah,” kata itoe thabib dengan tjepet. Ia moendoer satindak atas itoe kahormatan besar.

„Apa jang kouwnio maoe dengan datang ka mari?” tanja itoe thabib koetika menampak Soan Tjoe masih teroes berloetoet.

„Akoek hendak minta sinshe poenja pertoeoelengan,” menjaet si nona sambil teroes berloetoet. „boeat obatken entji-koe jang mendapat loeka helbat di dalem, jang sekarang masih belon inget orang. Maka akoe harep sinshe soeka toeloeng, datang ka roemah penginepan kita boeat obatin entji-koe itoe”

„Kaoe poenja entji jang loeka toch tida ada sangkoetannja sama akoe?” kata Tjo Ah Lam sambil ketawa dingin. „Tida, akoe tida poenja kepandean boeat obatin orang loeka, lekas kaoe pergi!”

Soan Tjoe berloetoet teroes sambil meratap-ratap, tapi Ah Lam tetep tida meladenin, ia hanja prentah si nona lekas berlaloe. Itoe telah membikin nona kita naek darah, ia tjepet lompat bangoen, tjaboet iapoenna sepasang houw-tauw-kauw, toeding moekanja itoe thabib kedjem sambil memben-tak:

„Soenggoe kaoe ada saorang jang amat kedjem, bisa tingga! peloeok tangan kendati mengetahoei ada orang jang perloe kaoe poenja pertoeoelengan. Tjara begitoe, saorang jang begitoe boeas sebagai kaoe, tida goena dikasi hidoep teroes!”

Bareng dengan abisnja itoe perkatahan, Soan Tjoe angkat sendjatanja, di sabetin pada itoe Ie-seng dengan maksoed menggertak. Tapi siapa kira itoe thabib poen pande silat, ia boeroek-boeroek moender sambil kelit, lantas kaloearken sapotong djoean-pian dari tangan badjoenna, poeter itoe mendjaga dirinja.

Mellat gertakannja berbalik djadi betoel-betoel, terpaksa Soan Tjoe meladenin, saling oedji kepandean dengan itoe thabib kedjem. Tapi koetika lima

poeloeh djoeroes telah liwat dan belon ada jang kalah atawa menang, Soan Tjoe sigra tarik poelang sendjatanja lompat ka atas dan merat dari sitoek, kerna ini gadis berpendapetan bahoea kendati ia jang menang, toch pertjoema sadja itoe ie-seng tenoet tida maoe mengobatin dengan dipaksa.

Sesampenja Soan Tjoe di roemah penginepannja, iapoenna kadjengkelan djadi bertambah-tambah, ka-satoe keadahannja Tay Tjoan dan Gin Pin samingkin mengoeatirken, ka-doea si eigenaar hotel jang menampak si sakit soedah tida inget-inget orang, telah kasih taoe padanja boeat pindah sadja ka laen roemah, oleh kerna itoe eigenaar hotel koeatir peroesahannja nanti djadi tida lakoe djika si sakit mati di sitoek. Ini baroe djadi beres satelah Soan Tjoe tanggoeng, bahoea si sakit tida nanti djadi mati, dan ia djandjiken bajaran bagoes melebihi tarief. Sasoeadah itoe, ia tanja itoe eigenaar hotel, bahoea apa jang mendjadi kabiasaan atawa teabat-teabat jang aneh dari Tjo Ie-seng.

Si eigenaar hotel terangkan itoe kasoeka'an pada djedjaka-djedjaka dan laen-laen sebagijnja dari si thabib kedjem, jang sebagaimana di atas kita telah toeterken.

„Soenggoe adjaib,” pikir Soan Tjoe dalem hati, „kenapa ia boleh poenja itoe teabat-teabat aneh? Tapi djoega tida terlaloe mengheranken, sebab kaloe diliat dari paras moekanja jang begitoe tjantik orang tida nanti maoe pertjaja, bahoea hatinja ada kedjem. Dan ka mana akoe moesti tjari djedjaka tjakep boeat akalinn padanja?”

Selagi Soan Tjoe berpikir dengan keras, atawa iapoenna boeroeng lantas menanja:

„Kouwnio, kaoe lagi berpikir keras?”

„Bener, apa kaoe brangkal dapet pikiran bagoes?” djawab si nona sambil balesin, kerna ia tida poenja kawan manoesia jang bisa diadjak berdam-mi.

„Kaoe poenja paras jang tjantik toch bisa di-goenakan tipoe itoe Tjo Ie-seng,” itoe boeroeng adjaib kasi pikiran. „Kaoe bisa menjaroe djadi lelaki.”

Dengen lantas pikirannja Soan Tjoe jang pepet djadi terboeka, ia lantas tertawa dan kata:

„Bener akoe tida pikir sampe di sitoek. Lantaran selaloe bingoeng sadja, otakkoe djadi poentoel.”

Lantas boedjangnja Thay Tjoan dipanggil, di prentah beli pakean lelaki. Tida lama boedak itoe balik lagi dengan pakean jang dipesen, maka Soan Tjoe sigra dandan, satelah selese ia balik lagi ka roemahnja Tjo Ie-seng.

Tjoeatja moelai mendeketin menggerib, Soan Tjoe poenja penjamaran jang memang ada raphi, ditambah dengan keadahan ampir malem jang remeng-remeng, djadi bertambah bagoes dan tida ada jang bisa bedahkan siapa sabenernja ia. Semoea orang di djalanan, jang berpapasan padanja, anggep ia ada soeatoe anak sekolahan.

Baroe sadja si nona bertindak masoek ka dalem gang Tjoe-tjiok-hang, atawa doea orang jang meliwat di sitoek, satoe antaranja, sigra berkata pada kawannja:

(Ada samboengannja).